

Porteføljestyret for energi og transport

Dato	Sted
11.12.2025	Teams
9.00-15.00	
Sak PS-ENERTR 50/25	Godkjenning av sakslisten
Sak PS-ENERTR 51/25	Møteprotokoll fra porteføljestyremøte 3/25 og skriftlig behandling
Sak PS-ENERTR 52/25	Spørsmål om habilitet
Sak PS-ENERTR 53/25	Orienteringer
Sak PS-ENERTR 54/25	CO2 håndtering – nytt ansvar for PS energi og transport
Sak PS-ENERTR 55/25	Prosess- og foredlingsindustrien – om porteføljen
Sak PS-ENERTR 56/25	EUs neste langtidsbudsjett, konkurranseevnefond og rammeprogram for Forskning og Innovasjon
Sak PS-ENERTR 57/25	Underveisvurdering PETROSENTER [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 58/25	Tildelinger – Havbunnsmineraler [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 59/25	Tildelinger – IPN orientering og en bloc avslag [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 60/25	Tildelinger – IPN energi [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 61/25	Tildelinger – IPN petroleum [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 62/25	Tildelinger – IPN maritim [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 63/25	Tildelinger – IPN transport [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 64/25	Tildeling KSP-S Energi – ny behandling [U.off, jf. offl. § 14]
Sak PS-ENERTR 65/25	Deltakelse i utlysning for oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport i 2025
Sak PS-ENERTR 66 /25	Eventuelt
Sak PS-ENERTR 67/25	Godkjenning av møteprotokoll
	Møteevaluering

Sak PS-ENERTR 51 2025

Møteprotokoll fra porteføljestyremøte 3/25 og skriftlig behandling

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	1. Godkjent møteprotokoll for møte 3/25 2. Utkast til møteprotokoll for skriftlig behandling
Fra Områdedirektør Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	<i>Porteføljestyret tar informasjonen om møteprotokoll for porteføljestyremøte 3/25 til orientering.</i> <i>Porteføljestyret godkjenner møteprotokoll for skriftlig behandling av Sak PS ENERTR 49 2025</i>
---------------------------	--

Hovedpunkter	Porteføljestyret godkjente møteprotokoll for porteføljestyremøte 3/25 under sak PS-ENERTR 48/2025 (Vedlegg 1). Den offentlige versjonen er publisert på Forskningsrådets nettsider. Porteføljestyret behandlet Sak PS ENERTR 49 2025 med skriftlig prosedyre. Saken omhandlet innretning av FME samfunnutlysningen. Møteprotokollen (Vedlegg 2) vedtas på dette møtet.
---------------------	---

Porteføljestyre for energi og transport, møte 3/25

Dato

Onsdag 24. september 2025
kl. 09:00-15:00

Sted

Teams

Til stede

Marit Brandtsegg, Statens vegvesen (leder)
Elisabeth Birkeland, Equinor, sak 37-48/25
Martin Smedstad Foss, IFE
Ingeborg Palm Helland, NINA (systemstyret)
Merete Madland, UiS
Bjørn-Johan Vartdal, DNV, sak 33-39 og sak 41-48/25
Hans Erik Vatne, Vianode
Asgeir Tomasgard, NTNU
Torjus Bolkesjø, Statkraft
Sonja Vernøy Hansen, Corvus energy

Ann Helen Hansen, Sakkeldirektoratet, settemedlem sak 39/25
Sandrine Benard, Miljødirektoratet, sak 38/25 og settemedlem sak 39/25
Malin Torsæter, Equinor, settemedlem sak 39/25

Observatører:

Hilde Gillebo, ED
Marit Østmo, NFD
Anders Mathias Johansen, SD

Trond Martin Dokken, sak 38/25

Forfall

Inge Gran, SINTEF Energi

Til stede fra**Forskningsrådet**

Rune Volla, porteføljestyreansvarlig avdelingsdirektør
John Vigrestad, avdelingsdirektør
Ingrid Anne Munz, porteføljestyrekoordinator
Eva Falleth, områdedirektør, sak 33-38/25
Lars Erik Walle
Katrine Wyller
Mia Sandviken
Sigurd Falch
Birgit Hernes, sak 37-45/25
Tarjei Malme, sak 38/25
Ida Ulleberg Jensen, sak 38/25
Kjell Røang, sak 38-39/25
Anne Kjersti, områdedirektør, sak 39/25
Kimberly C. Mayes, sak 41-44/25
Andreas Bratland, sak 41-42/25
Ymir Frodason, sak 41-42/25

Sak PS-ENERTR 33/25

Vedtak:

Godkjenning av sakslisten

Porteføljestyret godkjenner sakslisten.

Sak PS-ENERTR 34/25

Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 2/2025

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen om møteprotokoll for porteføljestyremøte 2/25 til orientering.

Sak PS-ENERTR 35/25 Spørsmål om habilitet

Vedtak: Følgende porteføljestyremedlemmer erklærer seg inhabile i sak PS ENERTR 39, 42, 43, 44 og 45/25:

	Marit Brandtsegg	Elisabeth Birkeland	Torjus Bolkesjø	Martin Smedstad	Inge Røinaas Gran	Sonja Vernøy Hansen	Ingeborg Palm Helland	Merete Vadla Madland	Asgeir Tomasgard	Bjørn-Johan Vartdal	Hans Erik Vatne
Sak 39 tildeling Maritim KI senter		X		X	x/F	X		X	X	X	
Sak 42 tildeling IPN Energi					x/F				X		
Sak 43 tildeling IPN Maritim					x/F				X		
Sak 44 tildeling IPN Petroleum					x/F						
Sak 45 Underveisvurdering Northwind			X		x/F		X		X	X	

x=inhabil; F=forfall

Sak PS-ENERTR 36/25 Orienteringer

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.

Sak PS-ENERTR 37/25 Investeringsplan 2026-2028

Et utkast til investeringsplan for 2026-2028 ble framlagt for vedtak.

Vedtak: Porteføljestyret for energi og transport vedtar investeringsplanen slik den var fremlagt i vedlegg 1.

Porteføljestyret ønsker at innretning og tema for Forskningscenter for miljøvennlig energi (FME Samfunn) legges frem for porteføljestyret for kommentarer før publisering. Av hensyn til tidsplanen vil dette blir gjort som en skriftlig prosess.

Porteføljestyret ønsker å ta en ny diskusjon på utlysninger for bruk av KI innenfor energi i investeringsplan for 2027-2029.

Porteføljestyret ønsker at neste års strategisamling inkluderer en bred diskusjon på hvordan porteføljens investeringer treffer de overordnede målene og hvordan de best kan bidra til økt konkurransekraft og verdiskaping for Norge.

Sak PS-ENERTR 38/25 Samarbeidsflater med PS Klima og miljø

Vedtak: Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.

Sak PS-ENERTR 39/25 Tildeling maritim KI senter

Elisabeth Birkeland, Martin Smedstad Foss, Sonja Vernøy Hansen, Merete Madland, Asgeir Tomasgard og Bjørn-Johan Vartdal fratrådte under behandling av saken på grunn av inhabilitet.

Følgende settemedlemmer deltok: Sandrine Benard, Ann Helen Hansen og Malin Torsæter.

Vedtak:

Porteføljestyret for energi og transport vedtar tildeling av 100 mill. kroner til følgende søknad mottatt til utlysningen *Maritimt forskningssenter for kunstig intelligens*, søknadsfrist 12. mars 2025:

Prosjektnr.	Tittel	Vertsinstitusjon	Tildelt inntil (mill. kr)
359242	Norwegian Maritime AI Centre	NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPLIGE UNIVERSITET	100,0

Øvrige søknader avslås.

Sak PS-ENERTR 40/25 Orientering om kjernekraft

Vedtak:

Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.

Sak PS-ENERTR 41/25 Tidelinger IPN – orientering og kriterier for en bloc avslag

Vedtak:

Porteføljestyret tar informasjonen om utlysningen av innovasjonsprosjekter og søknadsbehandlingen til etterretning og legger den til grunn i tildelingssakene.

Porteføljestyret vedtar følgende kriterier for en bloc avslag:

- IPN søknader som ikke har nådd terskelverdier for behandling i fagpanel skal avslås en bloc.
- IPN søknader som er behandlet i fagpanel og oppnådd lavere gjennomsnittsverdi på vurderingskriteriene enn 5,0 skal avslås en bloc.
- IPN søknader som er behandlet i fagpanel og fått karakteren 3 eller svakere på ett av vurderingskriteriene skal avslås en bloc.

Sak PS-ENERTR 42/25 Tidelinger IPN – Energi

Asgeir Tomasgard fratrådte under behandling av saken på grunn av inhabilitet.

Vedtak:

Porteføljestyret for energi og transport vedtar tildeling av 16 mill. kroner til følgende søknad:

Prosjekt-nummer	Prosjektittel	Prosjektansvarlig	Bevilget inntil (KNOK)
360654	Electrolyzer for co-production of green Hydrogen and NOx for low carbon fertilizer production	YARA INTERNATIONAL ASA	16000

Betingelse for tildeling:

Vedtak om eventuell tildeling gjøres betinget. Betingelsen er knyttet til at prosjektansvarlig og sentrale samarbeidspartnere dokumenterer nødvendig gjennomføringsevne for FoU-prosjektet og realisering av innovasjonen, og til at tildelingen er i tråd med Statsstøtteregelverket. Innstilt tildelingsbeløp er en øvre ramme.

Beløp og støtteandel vil kunne bli justert. Administrasjonen gis fullmakt til å fatte endelig beslutning om tildeling av midler basert på innhenting og vurdering av revidert søknad med obligatoriske vedlegg.

Sak PS-ENERTR 43/25 Tildelinger IPN – Maritim

Asgeir Tomasgard fratrådte under behandling av saken på grunn av inhabilitet.

Vedtak: Porteføljestyret for energi og transport vedtar betinget tildeling av 43,089 mill. kroner til følgende tre søknader:

Prosjektnr.	Prosjekttittel	Organisasjon	Tildelt inntil [kNOK]
360398	Gradiometer solutions for large areas and USV/AUV operations.	REACH SUBSEA AS	13 098
360466	PolyMarine: Development of new generation polymers for marine coatings via an integrated safe and sustainable by design (SSbD) approach	JOTUNA/S	10 000
360757	HullSense: An integrated biofouling management system for greener shipping	KONGSBERG DISCOVERY AS	19 991

Vedtak om tildeling er betinget. Betingelsen er knyttet til at prosjektansvarlig og sentrale samarbeidspartnere dokumenterer nødvendig gjennomføringsevne for FoU-prosjektet og realisering av innovasjonen, og til at tildelingen er i tråd med Statsstøtteregelverket. Innstilt tildelingsbeløp er en øvre ramme. Beløp og støtteandel vil kunne bli justert. Administrasjonen gis fullmakt til å fatte endelig beslutning om tildeling av midler basert på innhenting og vurdering av revidert søknad med obligatoriske vedlegg.

Porteføljestyret vedtar avslag på en søknad.

Sak PS-ENERTR 44/25 Tildelinger IPN – Petroleum

Vedtak: Porteføljestyret for energi og transport vedtar avslag på en søknad

Sak PS-ENERTR 45/25 Underveisvurdering FME Northwind

Torjus Bolkesjø, Ingeborg Palm Helland, Asgeir Tomasgard og Bjørn-Johan Vartdal fratrådte under behandling av saken på grunn av inhabilitet.

Vedtak: Porteføljestyret vedtar at 321954 FME Northwind videreføres for siste treårsperiode uten reviderte betingelser.

Senteret bes imidlertid om å fremlegge en plan for oppfølging av anbefalingene i rapporten. Disse planene vil bli fulgt opp ved neste planlagte site-visit rundt årsskiftet 2025/2026.

Sak PS-ENERTR 46/25 Møteplan 2026

Vedtak: Porteføljestyret vedtar møteplanen for 2026.

Dag	Tidspunkt	Tentative saker	Tentativt format
Torsdag 26. februar	Hele dagen	Årsrapportering, tildelingssaker	Teams eller fysisk
Torsdag 30.april	To timer (9-11)	Tildelingssaker	Teams
Onsdag 17. og torsdag 18. juni (evt. 9. og 10. juni)	To dagers møte	Porteføljeanalyse, investeringsplan, tildelingssaker	Fysisk
Tirsdag 22. september	Hele dagen	Investeringsplan, tildelingssaker	Teams eller fysisk
Torsdag 10. desember	Hele dagen	Tildelingssaker	Teams eller fysisk

Sak PS-ENERTR 47/25 Eventuelt

Det var ingen saker under eventuelt.

Sak PS-ENERTR 48/25 Godkjenning av møteprotokoll
Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Porteføljestyret for energi og transport – skriftlig behandling nr 3 2025

Dato
15.10.2025

Sted
Skriftlig behandling

Til stede

Marit Brandtsegg, Statens vegvesen (leder)
Elisabeth Birkeland, Equinor
Torjus Bolkesjø, Statkraft
Martin Smedstad Foss, IFE
Ingeborg Palm Helland, NINA
Merete Madland, UiS
Asgeir Tomasgard, NTNU
Bjørn-Johan Vartdal, DNV
Inge Gran, SINTEF Energi
Hans Erik Vatne, Vianode

Orientert om saken:
Anders Mathias Johansen, SD
Marit Østmo, NFD
Hilde Gillebo, ED
Kristin Alsvik Rieck, KLD

Forfall	Sonja Vernøy Hansen, Corvus energy
----------------	------------------------------------

Til stede fra Forskningsrådet	Eva Falleth Rune Volla John Vigrestad Ingrid Anne Munz Hanne Marie Nilsson Åse Slagtern
--------------------------------------	--

Sak PS-ENERTR 49/25	Innretning av FME samfunn utlysning
----------------------------	--

Vedtak:	Porteføljestyret tar informasjonen til orientering og ber administrasjonen ta hensyn til porteføljestyrets kommentarer i det videre arbeidet med utlysningen.
---------	---

Sak PS-ENERTR 52 2025

Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Hanne Marie Nilsson	1.Habilitetsbestemmelsene 2.Prosjektliste (U.off, jf. offl. § 14)

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Følgende porteføljestyremedlemmer erklærer seg inhabile i sak PS ENERTR 57, 58, 60, 61, 62, 63 og 64:

	Marit Brandtsegg	Elisabeth Birkeland	Torjus Bolkesjø	Martin Smedstad	Inge Røinaas Gran	Sonja Vernøy Hansen	Ingeborg Palm Helland	Merete Vadla Madland	Asgeir Tomasgard	Bjørn-Johan Vartdal	Hans Erik Vatne
Sak PS ENERTR 57 2025 Petroseanter				X				X			
Sak PS ENERTR 58 2025 KSP-S Havbunnsmineraler					X				X		
Sak PS ENERTR 60 2025 IPN Energi		X	X	X	X	X			X		X
Sak PS ENERTR 61 2025 IPN Petroleum					X						
Sak PS ENERTR 62 2025 IPN Maritim					X					X	
Sak PS ENERTR 63 IPN Transport				X	X						
Sak PS ENERTR 64 KSP-S Energi											

X=inhabil

Kort bakgrunn

Administrasjonen henviser til Forskningsrådets bestemmelser for habilitet og tillit som var vedlagt oppnevningbrevet, samt kortversjonen som er vedlagt denne saken.

Reglene om habilitet og tillit kommer i utgangspunktet til anvendelse i forbindelse med enhver tilretteleggelse eller avgjørelse i en forvaltningssak og gjelder for tilsatte, eksperter og medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer. Dette gjelder for eksempel fageksperter som Forskningsrådet benytter i søknadsevalueringen eller medlemmer av porteføljestyrene som gjør vedtak om hvem som får tildelt prosjektmidler.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Habilitet vil være fast sak i alle møter, men er spesielt viktig i tildelingsmøtene.

Hovedpunkter

Forut for dette møte har porteføljestyrets medlemmer gjort en egen gjennomgang av listen over prosjektdeltagere i alle søknader/prosjekter som ligger til behandling i PS ENERTR 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 og 64 med tanke på forhold som kan tenkes å lede til inhabilitet i sakene. Ettersom sak PS ENERTR 59 kun inneholder en bloc avslag som følger opp tidligere vedtatte kriterier, innebærer denne saken ikke spørsmål om habilitet.

Administrasjonen har med basis i dette gjort en helhetlig gjennomgang. Administrasjonen har også kartlagt egen mulig inhabilitet i de nevnte sakene.

I tabellen har administrasjonen oppsummert prosjektlister. Ettersom kartleggingen har skjedd i flere omganger, har vi lagt ved prosjektlister for sakene i Vedlegg 2.

Styrets medlemmer vurderer selv behovet for å drøfte eventuelle spørsmål tilknyttet prosjektlister og oppsummeringen i tabellen over.

For at porteføljestyret skal være beslutningsdyktig i sak ENERTR PS 60 2025 er følgende settemedlemmer oppnevnt.

- Sandrine Benard, Miljødirektoratet, styremedlem i PS Klima og Polar
- Dhayalan Velauthapillai, HVL, styremedlem i PS Muliggjørende teknologier

Forberedelse / prosess

Porteføljestyrets medlemmer og settemedlemmer har gjennomgått prosjektlister og kartlagt egen habilitet. Administrasjonen har sammenstilt informasjonen.

Videre saksgang

Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd

Innhold

1. Innledning	2
2. Definisjoner	2
3. Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet.....	2
3.1 Automatisk inhabilitet	2
3.2 Inhabilitet etter skjønn	3
3.3 Konkurranserinhabilitet	3
4. Prosedyrer	3
4.1 Egenerklæringer	3
4.2 Saksbehandlingsprosedyrer	4
5. Endringer	5

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

1. Innledning

Bestemmelsene gjelder for Forskningsrådets ansatte, eksperter/evaluatorer, medlemmer av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, jf. forvaltningsloven § 10.

Reglene gjelder generelt, både for ansettelser, anskaffelser og for tilskuddssøknadsprosessen i Forskningsrådet.

Det er utarbeidet en egen veiledning til hjelp ved habilitetsvurderingen, se [dokumentet Veileder om habilitet og tillit i Norges forskningsråd](#).

2. Definisjoner

I disse bestemmelsene menes med:

Part – person som en avgjørelse retter seg mot eller som saken ellers direkte gjelder, jf. forvaltningslovens § 2 e). Som part regnes normalt også enkeltperson som er direkte identifisert i en søknad og som har en sentral rolle i prosjektet.

Avgjørelse – vedtak eller andre handlinger som har betydning for den videre saksgangen. Det kan også være valg som innebærer å ikke vedta eller handle.

3. Habilitetskrav og avgjørelse av habilitetsspørsmålet

3.1 Automatisk inhabilitet

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er i alle tilfeller inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak:

- når han eller hun selv er part i saken
- når han eller hun er i slekt eller svogerskap med en part i opp- eller nedstigende linje eller i sidelinje så nært som søsken
- når han eller hun er eller har vært gift eller partner med eller er forlovet med, eller er samboer med, eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en part.
- når han eller hun er verge eller fullmektig for en part i saken eller har vært verge eller fullmektig for en part etter at saken begynte
- når han eller hun leder eller har en ledende stilling i, eller er medlem av styringsorgan eller bedriftsforsamling for en offentlig eller privat virksomhet, som er part i saken
- når han eller hun er, eller for mindre enn 3 år siden har vært, veileder for en part med sikte på doktorgrad

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

3.2 Inhabilitet etter skjønn

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, er inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak når det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til hans eller hennes upartiskhet.

Ved vurderingen skal det blant annet legges vekt på om avgjørelsen i saken kan innebære særlig fordel, tap eller ulempe for ham eller henne selv eller noen som han eller hun har nær personlig tilknytning til. Det skal også legges vekt på om ugildhetsinnsigelse er reist av en part

3.3 Konkurranserinhabilitet

Den som er inhabil etter punkt 3.1 eller 3.2 kan ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse, eller treffe avgjørelse i en sak som står i et direkte konkurranseforhold til den saken hvor vedkommende er inhabil. Et slikt konkurranseforhold foreligger når avgjørelsen i saken med stor grad av sannsynlighet får direkte betydning i den saken hvor han eller hun er inhabil.

3.4 Inhabilitet hos ansatte i Forskningsrådet

Er en ansatt i Forskningsrådet inhabil etter bestemmelsene i 3.1 og 3.2, kan vedkommende ikke tilrettelegge grunnlaget for en avgjørelse eller treffe avgjørelse i saken. Dersom en leder er inhabil kan avgjørelse i saken heller ikke treffes av en ansatt som er direkte underordnet den inhabile.

Nyansatte som rekrutteres fra et søkermiljø som søker tilskudd, eller fra en virksomhet som Forskningsrådet gjør anskaffelser fra, vil –avhengig av tidligere stilling – som hovedregel være inhabile i forhold til tilskuddssøknader eller anskaffelser knyttet til dette miljøet i en viss tid etter tilsetting.

4. Prosedyrer

4.1 Egenerklæringer

Denne instruks skal sendes den som oppnevnes som medlem av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer samt eksperter/evaluatorer. Vedkommende undertegner en sakkyndigerklæring som bekrefter at han eller hun er kjent med, og vil etterleve, disse bestemmelsene.

Eksperter/evaluatorer skal erklære om de kjenner til forhold som gjør dem inhabile i forhold til den/de aktuelle søknaden(e) de er blitt bedt om å vurdere.

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

Medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer skal opplyse om verv m.v. som er relevante for deres oppgaver i Forskningsrådet.

4.2 Saksbehandlingsprosedyrer

Ansatt, ekspert/evaluator, medlem av styrende og rådgivende organer samt enhver annen som utfører tjeneste eller arbeid for Forskningsrådet, skal i god tid si fra om forhold som gjør, eller kan gjøre, dem inhabile. Den overordnede avgjør om den ansatte er habil.

Alle som deltar i saksforberedelse eller avgjør en konkret ansettelsessak, må vurdere om det finnes forhold som kan svekke tilliten til at de er upartiske.

Om ekspertene er habile avgjøres av Forskningsrådets administrasjon etter dialog med ekspertene.

I styrende og rådgivende organer tas forholdet om habilitet opp med lederen av organet. Lederen samrår seg med administrasjonen. Det styrende og/eller rådgivende organet avgjør spørsmålet om medlemmenes habilitet.

I tilknytning til ethvert møte skal det være et fast punkt på dagsorden der forhold av betydning for medlemmenes habilitet blir reist. Under dette punktet i møtet skal det kortfattet protokolleres at spørsmålet om inhabilitet har stått på dagsorden, hvilke forhold som har vært drøftet, samt organets beslutning.

Et medlem fratrer under behandlingen av spørsmålet om egen habilitet etter først å ha gjort rede for de faktiske forhold om habiliteten.

Organet fatter under dette punkt endelig vedtak i alle spørsmål vedrørende inhabilitet med plikt til å fratre (jf. forvaltningsloven § 8, andre ledd).

Organet må være beslutningsdyktig når det behandler spørsmålet om habilitet.

Dersom det i en søknad eller i ett og samme sakskompleks oppstår spørsmål om inhabilitet for flere medlemmer, kan ingen av dem delta ved avgjørelsen av sin egen eller et annet medlems habilitet, med mindre organet ellers ikke ville være beslutningsdyktig. I sistnevnte tilfelle skal alle møtende medlemmer delta.

Der det er konstatert inhabilitet, skal vedkommende medlem forlate rommet under behandlingen av, og vedtak i, vedkommende sak(er).

Et inhabilt medlem skal i saker organet har til behandling, ikke gis anledning til å ivareta sine partsinteresser på annen måte enn andre parter (tilleggsopplysninger, presiseringer m.v.).

Administrasjonen kan vurdere inhabilitet før møtet og legge til rette for en saksbehandling som i størst mulig grad søker å redusere konsekvensen av inhabilitet.

Utarbeidet av: Juridisk	Instruks om habilitet og tillit i Norges forskningsråd	Gyldig fra: 18.06.08
Dokumenteier: Avd dir virkstyr		Sist revidert: 03.06.25
Godkjent av: Adm. dir		Versjons nr. 7

5. Endringer

11.9.2012: Det er gjort endringer i bestemmelsene om nært faglig samarbeid. Punkt 3.2 Inhabilitet etter skjønn og punkt 4 Vurdering av inhabilitet etter skjønn i Vedlegg 2 er endret, mens Vedlegg 3 Bakgrunn for habilitetsbestemmelsene om nært faglig samarbeid er lagt til.

5.4.2013: Det er gjort endringer i bestemmelsene om utsendelse av saksdokumenter til styremedlemmer i punkt 4.2 Saksbehandlingsprosedyrer og i punkt 6 Konkurranserinhabilitet i veiledningen.

14.8.2014: Det er gjort endringer ved at det er lagt til et nytt kapittel, nr. 7, om inhabilitet ved medlemskap i referansegrupper etc. Videre er det inntatt en presisering av habilitetsreglenes anvendelse i vedlegg 2, pkt. 6.2., om konkurranseinhabilitet for programstyre- og komitémedlemmer.

14.11.2022: Program og programstyrer er erstattet med portefølje og porteføljestyrer. Pkt. 6.2 er presisert mht. vedtak en bloc og håndtering av inhabilitet.

19.06.2025: Det er gjort endringer i instruksen ved språklige forenklinger, restrukturering av kapitler/delkapitler i veiledningen samt utdyping av enkelte deler av veiledningen. Det har kommet presiseringer i veilederen om aksjeinnehav og eierskap, og det er kommet inn et punkt om konkurranseinhabilitet ved løpende søknadsbehandling.

Sak PS-ENERTR 53 2025

Orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Ingrid Anne Munz	1. Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.*

Kort bakgrunn Administrasjonen orienterer om viktige nyhetssaker, beslutninger eller prosesser i Forskningsrådet av relevans for porteføljestyrets arbeid.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Saken fremmes til orientering.

Hovedpunkter

Godkjenning av porteføljestyrenes investeringsplaner

Godkjenning av porteføljestyrenes investeringsplaner og fordeling av tilskuddsbudsjett for 2026 blir behandlet av Forskningsrådets styre 4. desember (Sak S 91/25). Samlet foreslått tilsagnsramme for 2026 er om lag 1670 mill. kroner for PS Energi og transport. Det kan være behov for justering av investeringsplaner og budsjett på grunnlag av styrets behandling, Stortingets endelige behandling av statsbudsjettet for 2026 og tildelingsbrev fra departementene.

Nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Et nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap skal fungere fra januar 2026. Porteføljestyret vil ivareta en satsning på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap som innebærer et behov for bred mobilisering av sivile forskningsmiljøer, også inn på skjermingsverdige områder.

International Energy Agency (IEA) gjennomfører "Critical Minerals Review of Norway"

IEA undersøker målsetninger og rammebetingelser som har til hensikt å sikre tilgang av kritiske mineraler fra Norge til den nasjonale industrien og til Europa eller andre internasjonale handelspartnere. Fokus er først og fremst de landbaserte mineral forekomstene. Forskningsrådet har deltatt i undersøkelsen.

Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet

Forskningsrådet utvikler et nytt søknads- og saksbehandlingssystem. Det er gitt ytterligere informasjon i Vedlegg 1.

Forskningsinfrastruktur

Veikartet for forskningsinfrastruktur ble vedtatt i porteføljestyret for forskningssystemet 17. september. Veikartet har vært bearbeidet med utgangspunkt i innspillene fra porteføljestyrene og fra innspillmøtene. Utlysningen Midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet hadde søknadsfrist 12.

november. Liste over søknader til behandling finnes her: [Søknader til behandling](#). I underkant av 20 søknader er relevant for porteføljen.

Refleksjonsnotat fra PS forskningssystemet

Refleksjonsnotat#1 «Forskningsskulturen i møte med globale endringer» tar for seg hvordan forskningsskulturen i Norge påvirkes av økende geopolitiske spenninger, nye sikkerhetsutfordringer og endrede rammevilkår for internasjonalt samarbeid. Notatet belyser sentrale verdier som åpenhet, ansvarlighet, forskningsintegritet og internasjonalt samarbeid, og diskuterer hvordan disse utfordres i dagens situasjon. Det løfter frem dilemmaer knyttet til balansen mellom åpenhet og sikkerhet, samt behovet for å ivareta et inkluderende, mangfoldig og tillitsvekkende forskningssystem. Målet er å stimulere til refleksjon og diskusjon om hvordan forskningsskulturen kan styrkes og tilpasses i møte med globale endringer. Refleksjonsnotatet er lagt fram for styret i Forskningsrådet, som sluttet seg til innholdet i dokumentet.

Tildelinger

Porteføljen for energi og transport bidrar med midler i utlysninger som vedtas av andre porteføljestyre:

- **Arealer under press:** Miljøvennlig energi deltar med 20 mill. kroner. Tildelingen ble vedtatt av Porteføljestyret for klima og miljø 25. september. To prosjekter fra NIVA med direkte energirelevans blir finansiert;

358836 Co-existence of Offshore Wind and Kelp Aquaculture skal se på sameksistens mellom tareoppdrett og flytende havvind.

357980 Reviving reservoirs: creating biodiversity hotspots in aquatic deserts (REBIRTH) skal utvikle naturbaserte løsninger for å redusere tap av biologisk mangfold i vannkraftreservoarer.

Ytterligere 6 prosjekter med energirelevante arbeidspakker blir også finansiert.

- **Oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport:** 90 millioner til forskningsprosjekter som skal styrke kunnskap om samisk, kvensk/norskfinsk og skogsfinsk samfunn og kultur. Miljøvennlig energi delfinansierer ett prosjekt. Se sak PS ENERTR 65 2025 for mer informasjon.
- **Samfunnssikkerhet og beredskap:** 140 millioner til forskning på samfunnssikkerhet og beredskap. Petroleum og Miljøvennlig energi deltok med totalt 40 mill. kroner. Forskningsrådet mottok 76 søknader og 12 prosjekter med stor tematisk bredde og som adresserer ulike aspekter ved samfunnssikkerhet og beredskap, ble tildelt. Følgende prosjekter er spesielt relevant for energi og petroleum.

358984 – Securing Norway's Waters: Legal and Political Responses to Maritime Hybrid Threats in the Arctic setter søkelys på Norges jurisdiksjon til å håndtere og motvirke hybride trusler i maritime soner.

358504 Intelligent Decision Support for Underwater Infrastructure Monitoring towards Higher Societal Security & Resilience skal utvikle et avansert, kostnads-effektivt og kontinuerlig opererende tidlig varslingsystem for kritisk undervanns-

infrastruktur, for å muliggjøre sanntidsovervåking, trussel- og risikodeteksjon og geoposisjonering - selv i tøffe miljøer med flere farer.

358039 Secure energy systems for a renewable future adresserer kunnskapsgapet innen sikkerhetsstyring for fornybare energisystemer og skal undersøke hybride trusler mot kritisk energiinfrastruktur.

358873 INFRAPOLITICS: Strengthening Critical Infrastructure Governance for Resilience and Security ser på beskyttelse, styring og forvaltning (governance) av kritisk infrastruktur på nasjonalt nivå. Fokus er på infrastruktur innenfor mat (havner), energi (petroleum) og kommunikasjon.

358324 Prepare, support and comply: The public as a critical resource in times of crisis adresserer sivil beredskap, tillit og motstandsdyktighet i situasjoner med alvorlige naturhendelser og/eller skade på energiinfrastruktur, og ser på befolkningens vilje og mulighet/evne til å bidra i kriseberedskap.

Porteføljestyret for energi og transport deltar også med midler i internasjonale bilaterale utlysninger.

- **Nordisk energiforskning (NEF):** Porteføljestyret for Energi og Transport vedtok i Sak PS ENERTR 42-2024 Investeringsplan for energi og transport (2025-2027) å allokere 15 mill. kroner til diverse internasjonalt samarbeid.

Administrasjonen besluttet på bakgrunn av det å delta i en nordisk fellesutlysning under Nordic Energy Systems Program. Programmets mål er å styrke nasjonale energisystemmodeller ved å fremme nettverksbygging på tvers av nordiske land og institusjoner, og å løfte innsatsen på feltet til et regionalt nivå.

NEF mottok 34 søknader. Søknadene ble evaluert av eksterne evaluatore. I henhold til programmets MoU gjennomgikk programstyret i NEF evalueringen av søknadene og innstilte 6 søkere til bevilgning.

2. juni 2025 vedtok Forskningsrådets styre endringer i Forskningsrådets fullmakter, blant annet i saker om tildeling i internasjonale utlysninger: «I internasjonale utlysninger hvor porteføljestyret har fastsatt budsjettrammen for utlysningen og den faglige vurderingen og rangeringen er gjort på en internasjonal arena, har administrerende direktør tildelingsfullmakt».

Porteføljestyret for energi og transport har a) fastsatt en budsjettamme for internasjonalt samarbeid og b) vurdering og rangering er gjort på en internasjonal arena. Tildelingen ble derfor foretatt på administrativ fullmakt av avdelingsdirektør for Avdeling for energi og energiomstilling 6. november 2025. Tildelingen innebærer 0,5 mill. kroner til hver av de 6 søknadene, totalt 3 mill. kroner.

Nytt system for søknadsskriving, søknadsbehandling og prosjektoppfølgning i Forskningsrådet

Forskningsrådet utvikler et nytt søknads- og saksbehandlingssystem.

Vi har tre overordnede mål for det nye søknads- og saksbehandlingssystemet:

- bedre tjenester for søkerne
- økt effektivitet i forvaltningen
- bedre innsikt i, og analyse av data

Det nye systemet legger til rette for mer standardiserte prosesser, både for søkere og for Forskningsrådet.

SkatteFUNN-søkere har allerede tatt i bruk systemet i 2024 og 2025. I løpet av 2026 vil også andre som søker om støtte til forsknings- og innovasjonsprosjekter fra Forskningsrådet ta det nye systemet i bruk. For å sikre en god og trygg overgang til nytt system, vil utlysninger gradvis åpne for mottak av ulike typer søknader gjennom året.

De viktigste endringene for søkerne er en tryggere innlogging gjennom ID-porten istedenfor passordløsning og et mer brukervennlig grensesnitt. Søkerne skal ikke lenger levere prosjektbeskrivelse, CV m.m. som vedlegg, men fyller denne informasjonen direkte inn i søknadsskjemaet. Det vil også bli enklere å se hva søker blir vurdert på gjennom tydeligere inndeling på vurderingskriterier.

Endringer for porteføljestyrene i 2026

I en periode vil porteføljestyret måtte forholde seg til både søknader som er behandlet i det nye og søknader som er behandlet i det gamle systemet.

Forskningsrådet jobber kontinuerlig med endringer og forbedringer i søknadsbehandlingen.

Dette er endringer som fases inn i løpet av 2026:

- Vi standardiserer nå kriteriene søknadene vurderes på, og innfører kriteriene Excellence/Kvalitet, Impact/Effekter og Implementation/Gjennomføring gjennomgående i alle utlysninger.
- Karakterskalaen legges tettere opp mot EUs forskning- og innovasjonssystem ved å innføre 0–5-skalaen som brukes i pilar 2 i Horisont Europa. Vi foretar imidlertid visse justeringer i hvordan karakterene skal operasjonaliseres sammenlignet med EU. Hensikten med denne endringen er å få en mer enhetlig forståelse av karakterskalaen blant fagekspertene. De nye karakterene er definert slik:

- o Karakter 5: Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid (tilsvarende forskningsprosjekter) er den blant de 15 % beste.
 - o Karakter 4: Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid er den blant de 16–30 % beste.
 - o Karakter 3: Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til betydelig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - o Karakter 2: Søknaden svarer overordnet på kriteriet, men har betydelige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - o Karakter 1: Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.
 - o Karakter 0: Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.
- I dag har flere utlysninger et eget vurderingskriterium og tilhørende karakter for relevans. Dette vil vi nå fjerne som en egen karakter. Dette betyr at fagekspertene fremover skal vurdere både søknadenes kvalitet og relevans, mens Forskningsrådets saksbehandlere skal sjekke søknaden mot krav og føringer i utlysningen.

For porteføljestyret innebærer dette at de i en overgangsfase vil møte to ulike karakterskalaer og to ulike prosesser for relevansvurdering, avhengig av hvilket system som brukes i søknadsbehandlingen.

På sikt vil det nye systemet også få funksjonalitet som støtter porteføljestyrenes oppgaver og ansvar i søknadsbehandlingsprosessen. Da vil porteføljestyremedlemmene også få bruker i systemet.

SAK PS ENERTR 54 2025

CO₂-håndtering – nytt ansvar fra programstyret for CLIMIT

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Aage Stangeland	

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til orientering

Kort bakgrunn

Forskningsrådet og Gassnova har siden 2005 samarbeidet om CO₂-håndtering etter mandat fra Energidepartementet. Et viktig ledd i dette samarbeidet har vært et felles programstyre for CLIMIT-programmet som omfattet både Forskningsrådets og Gassnovas investeringer i forskning og innovasjon innen CO₂-håndtering. Energidepartementet besluttet å legge ned CLIMITs programstyre med virkning fra 1. juli 2025 for å harmonisere beslutningsstrukturen innen CO₂-håndtering med andre fagområder. Energidepartementet forutsetter at det gode samarbeidet mellom Gassnova og Forskningsrådet forsetter. Som grunnlag for fortsatt samarbeid er det inngått en ny samarbeidsavtale mellom de to organisasjonene.

Fra 1. juli 2025 har Porteføljestyret for energi og transport ansvar for Forskningsrådets investeringer innen CO₂-håndtering, og dette er innarbeidet i porteføljestyrets investeringsplan for 2026-2028. Gassnova har utvikle en beslutningsmodell tilsvarende ENOVA for sine utlysninger og tildelinger. Gassnovas styre har en sentral rolle i dette.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Vi ønsker å gi porteføljestyret en orientering om det nye ansvaret innenfor CO₂-håndtering.

Hovedpunkter

CO₂-håndtering er allerede inkludert i porteføljeanalysen og investeringsplanen. Porteføljestyret har dermed i realiteten allerede tatt ansvar for denne delporteføljen. Heretter vil også tildelingssakene innen CO₂-håndtering bli en del av Porteføljestyrets ansvar. For å håndtere dette nye ansvaret har vi nedenfor gitt en kort beskrivelse av Forskningsrådets arbeid med CO₂-håndtering.

Forskningsrådet og Gassnova har i 20 år samarbeidet tett om investeringer i forskning og innovasjon. Formålet med samarbeidet er å tilby søkerne et sømløst virkemiddelapparat som kan gi akselerert utvikling av teknologi for CO₂-håndtering. Utlysningene av forsknings- og innovasjonsprosjekter har ligget på rundt 160 millioner kroner årlig, likt fordelt på de to organisasjonene.

Forskningsrådet har i tillegg store investeringer i forskningsinfrastruktur innen CO₂-håndtering og en betydelig satsing på CO₂-håndtering gjennom FME-ordningen hvor senteret GigaCCS startet tidligere i år. Gassnova har på sin side ansvar for Technology Center Mongstad (TCM) som er en storskala pilot for CO₂-fangst, samt oppfølging av Langskip-prosjektet på vegne av staten.

Forskningsrådets og Gassnovas investeringer i forskning og innovasjon har hatt stor betydning for utvikling av teknologi for CO₂-håndtering. Flere norske forskningsmiljøer er verdensledende, og flere konsepter er modnet fram til kommersialisering. Et eksempel er SLB Capturi (tidligere Aker Carbon Capture) som gjennom støtte fra Forskningsrådet og

Gassnova nå kan levere fullskala anlegg for CO₂-fangst. Et annet eksempel er Langskip-prosjektet. Her skal CO₂-fanges og lagres i industriell skala. Prosjektet er delfinansiert av den norske stat med nærmere 20 milliarder kroner og målsetningen er at dette skal danne grunnlaget for en norsk CO₂-håndteringsindustri basert på storstilt lagring av CO₂ under Nordsjøen.

Ifølge industriaktører i Langskip-prosjektet ville det ikke vært mulig å gjennomføre prosjektet uten den forskning og innovasjon Forskningsrådet og Gassnova har støttet gjennom 20 år.

Forskningsrådets og Gassnovas investeringer i forsknings- og innovasjonsprosjekter de siste årene har hatt klare prioriteringer. Forskningsrådet har hovedsakelig prioritert utlysninger rettet mot instituttsektoren, mens Gassnova har en åpen utlysning rettet mot industriprosjekter. I tillegg har Forskningsrådet hatt en stor satsing på internasjonale utlysninger. Dette har gitt en portefølje som grovt sett kan deles i tre hovedgrupper:

- Halve porteføljen er industrirettete prosjekter. Dette er Gassnovas del av porteføljen, og består av prosjekter som i stor grad har fellestrekk med *Innovasjonsprosjekt i næringslivet* (IPN)
- En fjerdedel av porteføljen er hovedsakelig *Kompetanse- og samarbeidsprosjekter* (KSP)
- En fjerdedel av porteføljen er internasjonale prosjekter. Dette er hovedsakelig prosjekter som er compatible med KSP.

CLIMITs programstyre har de siste årene hatt flere tydelige prioriteringer som det kan være nyttig for programstyret å være klar over:

- Siden halve porteføljen er industrirettet gjennom Gassnovas del av samarbeidet, har ikke Forskningsrådet lyst ut IPN de siste årene.
- For Forskningsrådets del av samarbeidet har KSP vært høyt prioritert i siste års utlysninger. Kravet om brukermedvirkning i KSP har vært avgjørende for denne satsingen.
- Det har ikke vært lyst ut Forskerprosjekter de siste fire år. Årsaken er at CLIMIT hadde en høy andel Forskerprosjekter fram til 2020, hovedsakelig fordi det på denne tiden var begrenset industriell interesse for CO₂-håndtering. Industriens interesse har tatt seg kraftig opp de siste årene, og CLIMITs programstyre ønsket å støtte opp om dette ved å prioritere KSP fremfor FP.
- Satsingen på internasjonalt samarbeid startet i 2016 og har ledet fram til langt større innslag av internasjonale prosjekter innen CO₂-håndtering enn på flere andre fagfelt. En avgjørende faktor her er at FoU-miljøene i stor grad foretrekker internasjonale prosjekter fremfor nasjonale prosjekter. Samtidig blir både kvaliteten på forskningen og effekten av forskningen bedre når norske FoU-miljøer får samarbeide med ledende eksperter fra andre land.

Forskningsrådets har flere internasjonale aktiviteter innen CO₂-håndtering:

- Over 30 land deltar i partnerskapet *Clean Energy Transition Partnership* (CETP) som har årlige utlysninger som dekker fornybar energi og lavutslippsteknologier. Forskningsrådet leder arbeidsgruppen for CO₂-håndtering, hydrogen og fornybare drivstoff. CETP hadde utlysning med søknadsfrist 9. oktober 2025 hvor Forskningsrådet deltok med 40 mill. kroner innen CO₂-håndtering og 40 mill. kroner innen fornybar energi. CETP mottok 378 søknader til utlysningen, inkludert 54 søknader med norske partnere. Norske aktører i søker totalt om 350 mill. kroner. Utlysningen er en to-trinns prosess som konkluderes av CETPs styre i juni 2026.
- Energidepartementet har en *Memorandum of Understanding* (MoU) med *US Department of Energy* (US DOE) hvor samarbeid innen CO₂-håndtering står sentralt. Forskningsrådet har betydelig aktivitet for å sikre godt FoU-samarbeid mellom FoU-aktører i Norge og USA. Samarbeidet fortsetter selv om USA har trukket tilbake sine FoU-midler. Her er det verd å merke seg at mangel på

forskningsmidler i USA har ført til at søknader til CETP med amerikanske partnere har blitt kansellert. Som et resultat orienterer norske FoU-miljø seg nå mer mot europeiske samarbeidspartnere istedenfor amerikanske.

- Forskningsrådet har rollen som *vice chair* i det internasjonale energibyråets gruppe for CO₂-håndtering, *IEA GHG Executive Committee*.
- Forskningsrådet fronter samarbeid innen CO₂-håndtering gjennom *Mission Innovation*.
- På europeisk nivå er det etablert et samarbeid om bygging og drift av forskningsinfrastruktur innen CO₂-håndtering. Samarbeidet heter ECCSEL og ledes av NTNU. Forskningsrådet støtter aktivt opp om arbeidet.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er forberedt av administrasjonen

Videre saksgang

CO₂-håndtering vil være inkludert i fremtidige saker om porteføljeanalyse, investeringsplan, og tildelinger.

Sak PS-ENERTR 55 2025

Prosess- og foredlingsindustrien – om porteføljen

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Chido Nnoli og Oddvar Gorset	1. PPT

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak *Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.*

Kort bakgrunn	I forbindelse med diskusjon i PS-møte 2-2025, sak 20 og 21 fremkom det behov for en bedre innsikt i Forskningsrådets samlede portefølje av prosjekter i prosess- og foredlingsindustrien.
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Saken fremmes til orientering.
--	--------------------------------

Hovedpunkter	Administrasjonen legger frem en dataanalyse for prosess- og foredlingsindustrien i Forskningsrådets samlede portefølje. Se mer detaljer om hvilke områder analysen omfatter i vedlagte presentasjon. Analysen baserer seg på Forskningsrådets merkesystem, EU-kommisjonens database med resultater fra EUs rammeprogrammer og SkatteFUNN. Analysen har med data for perioden 2010 til 2023. Analysen viser at Portefølje for innovasjon og Portefølje for energi og transport er sentrale bidragsyttere til Forskningsrådets portefølje av prosjekter innen prosess- og foredlingsindustrien. Prosjektene fordeler seg tematisk mellom porteføljene i store trekk i henhold til Nærings- og Energidepartementet ansvarsdeling. Portefølje for energi og transport håndterer prosjekter der energieffektivisering, energiomlegging og avkarbonisering er hovedfokus i prosjektet. Portefølje for innovasjon tar ansvar for prosjekter i hovedsak som tar for seg andre deler av prosessutvikling og -omlegging, men omfatter også prosjekter der energibruk inngår i en eller flere arbeidspakker. Plassering av prosjekter i de ulike porteføljene avklares i tett samarbeid mellom saksbehandlere med ansvar for de ulike delporteføljene.
---------------------	---

Forberedelse / prosess	Administrasjonen har utviklet saken.
-------------------------------	--------------------------------------

Videre saksgang

Støtte til norsk prosess- og foredlingsindustri fra Forskningsrådet, SkatteFUNN og EU

For perioden 2010-2023

Presentasjon for Porteføljestyret for energi og transport
PS-møte 4-2025

Avdeling for industri og tjenestenæringer

Oddvar Gorset, ogo@forskningsradet.no

Avdeling for energi og energiomstilling

Chido Nnoli, cnn@forskningsradet.no

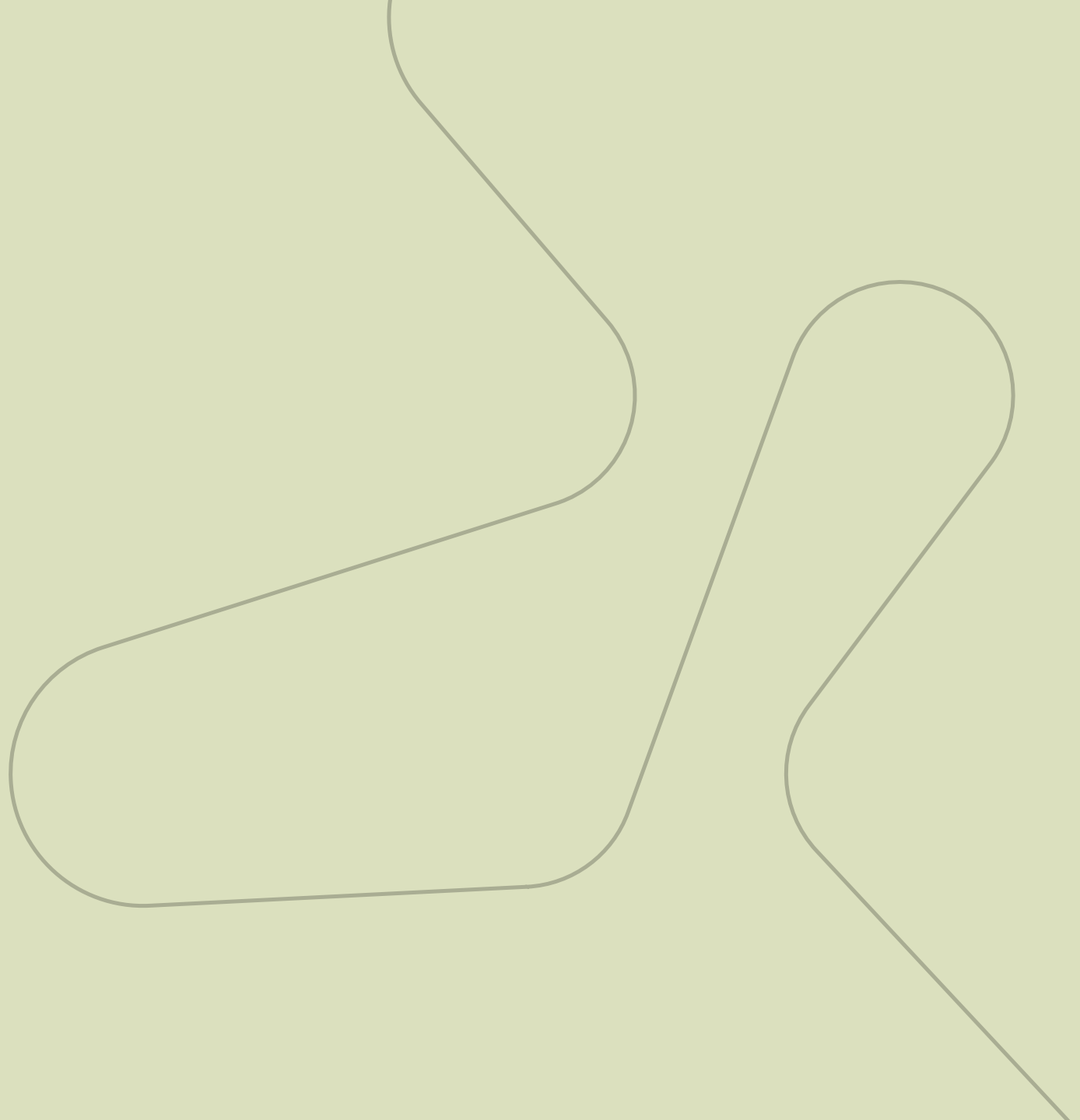

Innhold

1. Datagrunnlaget
2. Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – Forskningsrådet
3. Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – SkatteFUNN
4. Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – EU
5. Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – Totalt

Datagrunnlaget

Datagrunnlaget – kilder, merkinger

- Uttrekk av data er gjort fra Datavarehuset til Forskningsrådet for Forskningsrådsprosjekt og SkatteFUNN-prosjekt, og eCorda for EU-prosjekt
- Alle Forskningsrådsprosjekt
 - merket med «Prosess- og foredlingsindustri» under Bransjer og næringer.
- Alle SkatteFUNN-prosjekt
 - med sektor «Metall» og «Skog/tre»
 - og «Prosess og foredlingsindustri» for siste del av perioden (fra og med 2020)
- Alle EU-prosjekt under FP7, H2020 og HORIZON
 - merket med «Prosess- og foredlingsindustri»

Datagrunnlaget - presiseringer

- Støttebeløp justeres med en merkeprosent basert på merking for «Prosess- og foredlingsindustri»
- Statistikken baserer sektorkategorisering og støttebeløp kun på prosjektansvarlig, og viser ikke fordeling til samarbeidspartnere eller FoU-leverandører
- Bidrag fra grunnbevilgninger er inkludert i støtten fra Forskningsrådet
- I analysen er **selskap som hører til samme konsern gruppert**, f.eks. har alle Elkem-selskap blitt samlet som ELKEM, alle SINTEF-enheter og -institutt samlet som SINTEF, og alle fakultet, institutt og lokasjoner relatert til NTNU samlet som NTNU
- Alle beløp er i **løpende priser**, ikke faste 2015-priser e.l. om ikke eksplisitt angitt

Datagrunnlaget – sektorer

- FoU-sektorer
 - **Næringsliv:** et norsk aksjeselskap
 - **Institutt:** et norsk forskningsinstitutt
 - **UoH:** universitet eller høyskole i Norge
 - Øvrige: stiftelser, økonomiske og ideelle foreninger etc. som ikke inngår i de tre øverste kategoriene
- **Kategorisering av prosjekt innen FoU-sektor**
 - I **Forskningsrådsprosjekt** defineres dette fra sektortilhørigheten til **prosjektansvarlig**
 - I **SkatteFUNN**-prosjekt er det bare **næringslivet** som kan søke
 - I **EU**-prosjekt er dataunderlaget gitt per partner, så her kan beløp knyttes til **FoU-sektor for alle partnere**

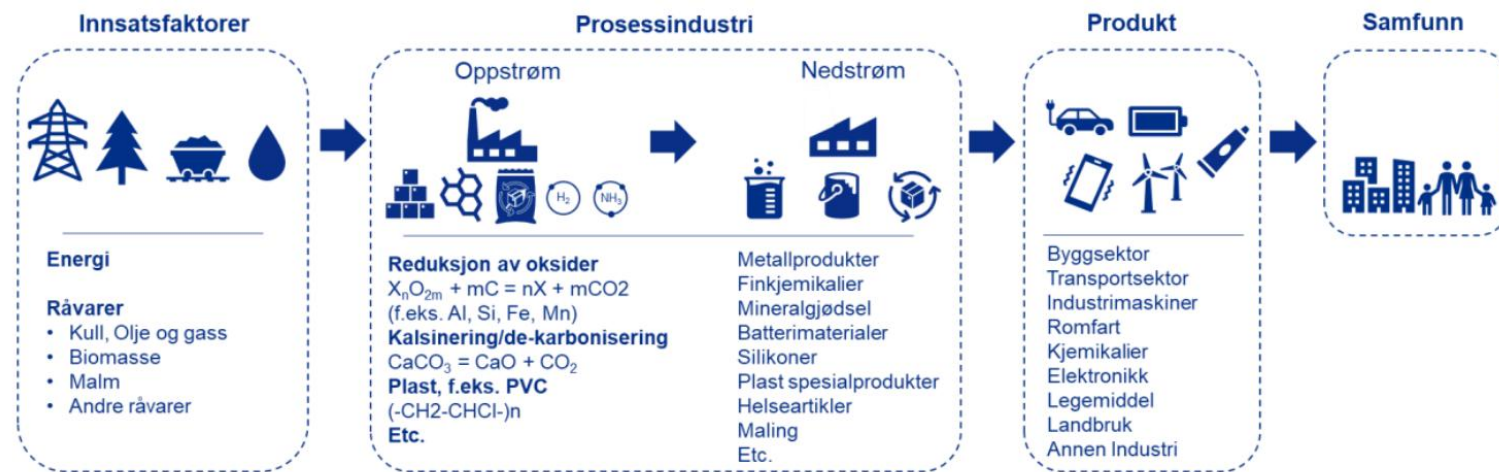
Datagrunnlaget – usikkerhet/variasjon

- Det vil være en viss grad av **usikkerhet** knytta til dataunderlag som er basert på merking. Merking kan til dels være **subjektiv**, og kan variere mellom saksbehandlere.
- I tillegg kan **praksis** mellom saksbehandlere og områder i Forskningsrådet variere i forhold til om aktuelle merkeparametre summerer seg til 100% (f.eks. 20% IKT og 80% prosess- og foredlingsindustri) eller om en kan gi prosentsatser opp til 100% for flere og dermed sum over 100% (f.eks. 25% IKT og 100% prosess- og foredlingsindustri). Det er sistnevnte tilnærming som gjelder for denne aktuelle merkinga.
- Momenter som f.eks. **delt finansiering** mellom Forskningsrådet og andre aktører f.eks. i virkemiddelapparatet (som i Grønn plattform) kan gi feil bilde av situasjonen – i Grønn plattform er det Forskningsrådet som hovedsakelig støtter forskningsinstitutt og UoH, mens Innovasjon Norge (IN) i hovedsak støtter næringslivsbedriftene. Dette gir i denne analysen inntrykk at Grønn plattform-prosjekt er mer institutt- og UoH-sektor-tunge enn de i virkeligheten er når en tar med støtten til bedrifter som IN står for.

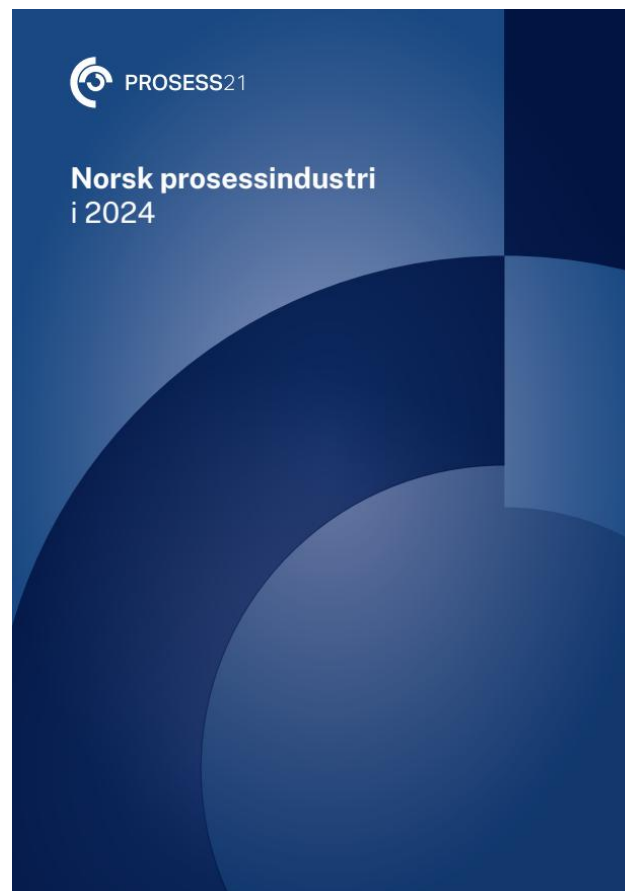

Datagrunnlaget – definisjon av prosess- og foredlingsindustri

- Det finnes ingen formelle definisjoner av prosessindustri
- Det henvises til gode beskrivelser i «**Norsk prosessindustri i 2024**» fra Prosess21

Figur 2 - Oppstrøms og nedstrøms prosessindustri. Prosessindustrien innplassert i en forenklet verdikjede fram til sluttbruker

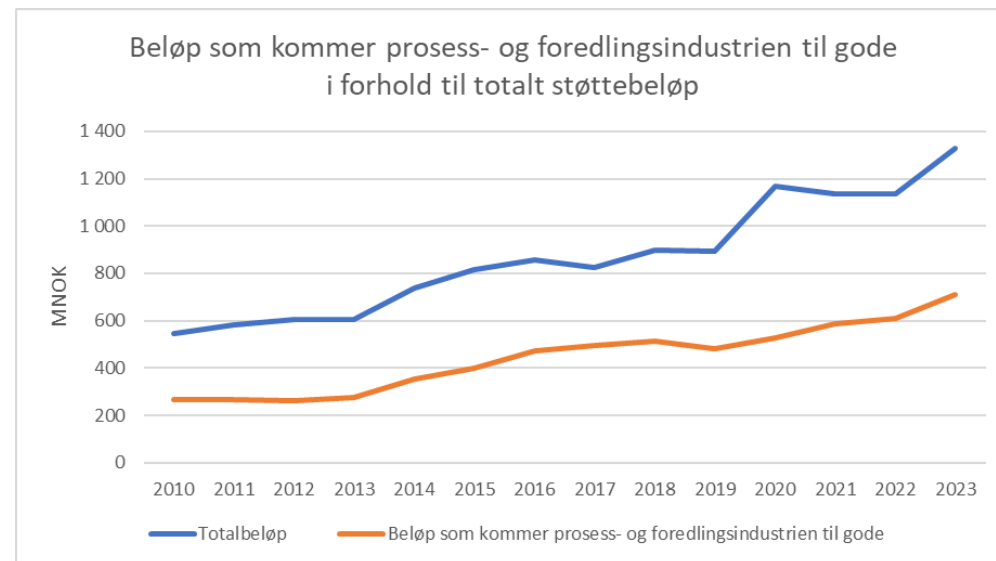
Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – Forskningsrådet

Bidrag til prosess- og foredlingsindustrien i forhold til totale prosjektbeløp

- Figuren viser utvikling over tid for støttebeløp fra Forskningsrådet som kommer prosess- og foredlingsindustrien til gode, sammen med totale støttebeløp for de aktuelle prosjekta
- Nøkkeldata for perioden **2010-2023**:
 - Totalt **antall prosjekt: 1 128**
 - Totalt støttebeløp for disse: 12 125 MNOK
 - **Prosess- og foredlingsindustri-relatert: 6 217 MNOK** (som svarer til gjennomsnittlig vekta merkeprosent 51%)
 - Antall **bedrifter/konsern** i næringslivet: **224**

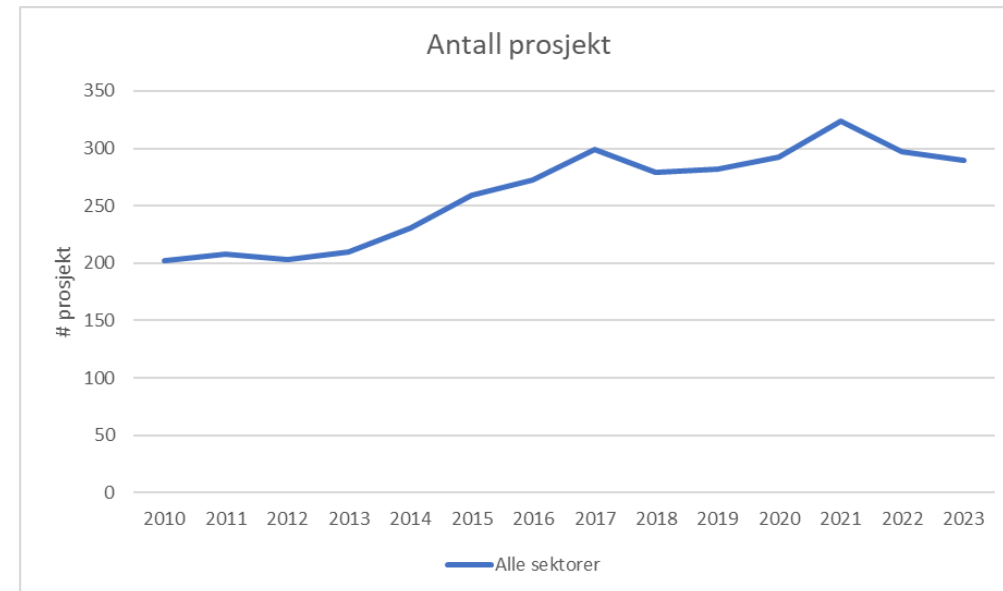

- *Det er bare prosess- og foredlingsindustri-relaterte beløp (dvs. merka beløp i et prosjekt som kommer prosess- og foredlingsindustrien til gode) som blir diskutert videre i denne rapporten, om ikke eksplisitt nevnt*
- *(Totalt støttebeløp og prosess- og foredlingsindustri-relatert beløp dersom grunnbevilgninger ikke var med ville vært henholdsvis 8 015 MNOK og 5 729 MNOK, med vekta merkeprosent 71%)
(Gjennomsnittlig vekta merkeprosent for grunnbevilgningsprosjekt: 12%)*

Antall prosjekt

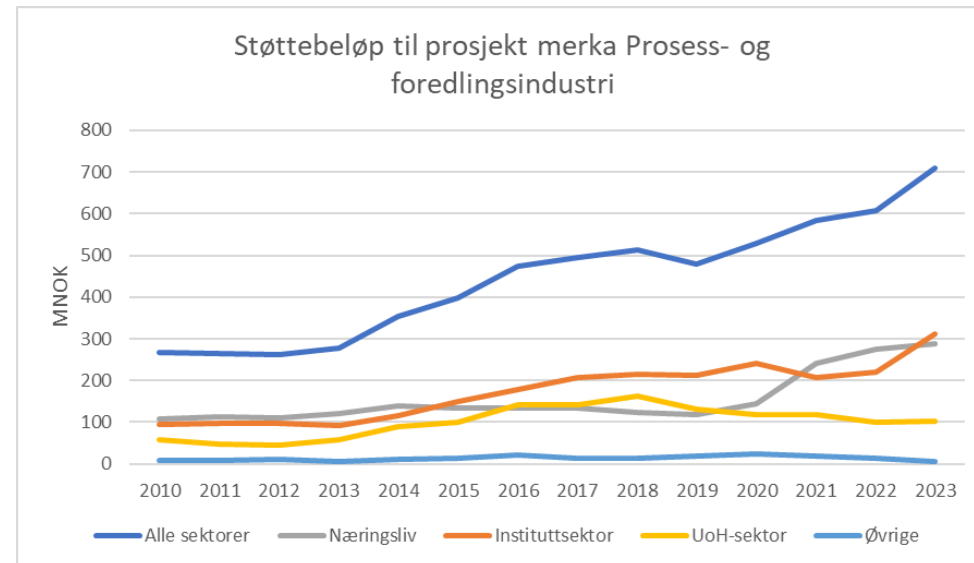
- Figuren viser **antall prosjekt** med støtte i perioden 2010-2023
- Det har vært ei relativt **jamn stigning fra 200 prosjekt per år til 300**
- Gjennomsnittlig prosess- og foredlingsindustri-relatert støtte per prosjekt er **5,5 MNOK**

Støttebeløp i forhold til sektortilhørighet for prosjektansvarlig

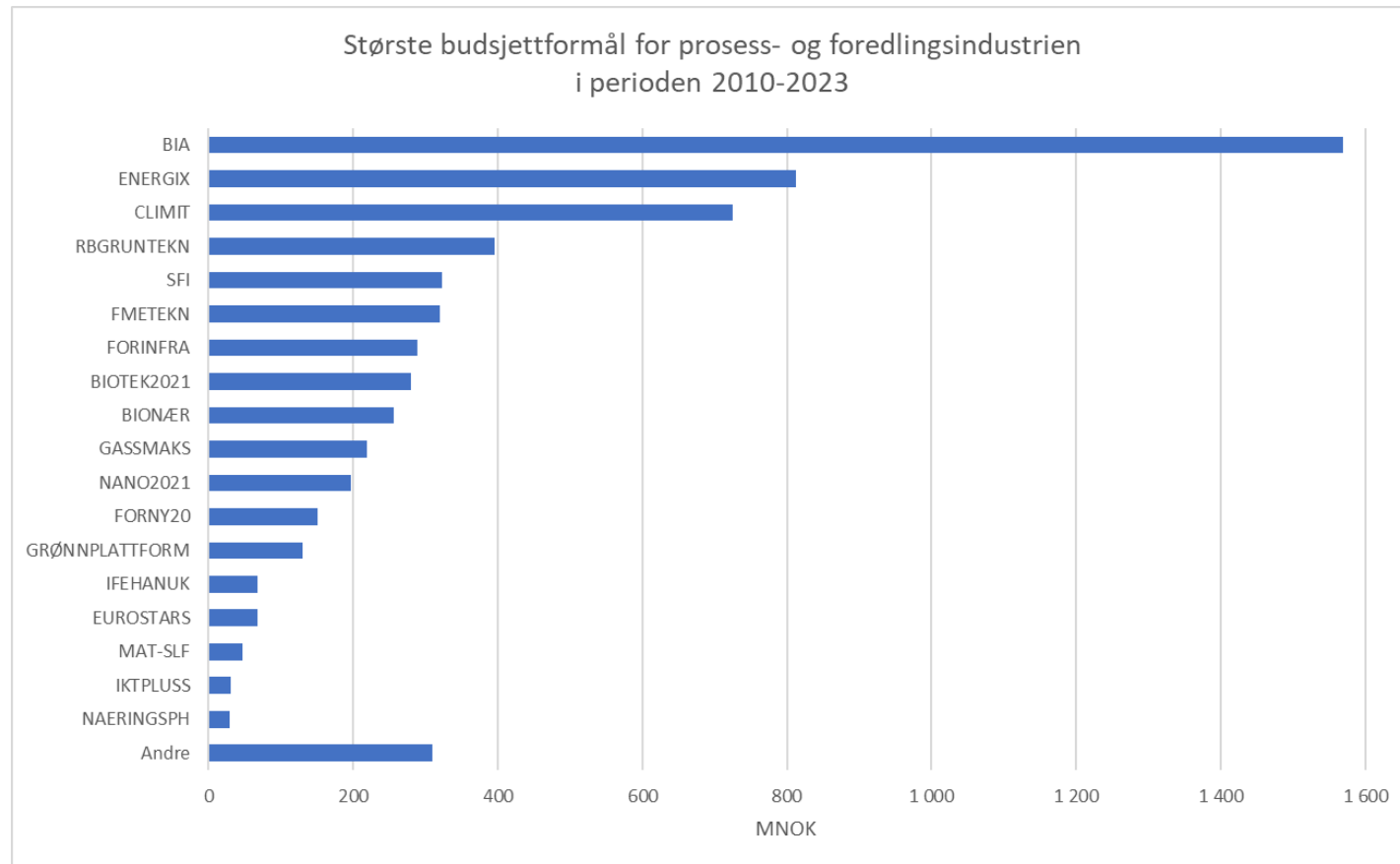
- **Næringsliv og instituttsektor er om lag like store** når det gjelder støttebeløp i forhold til sektortilhørigheten for den prosjektansvarlige enheten

Største budsjettformål for prosess- og foredlingsindustrien

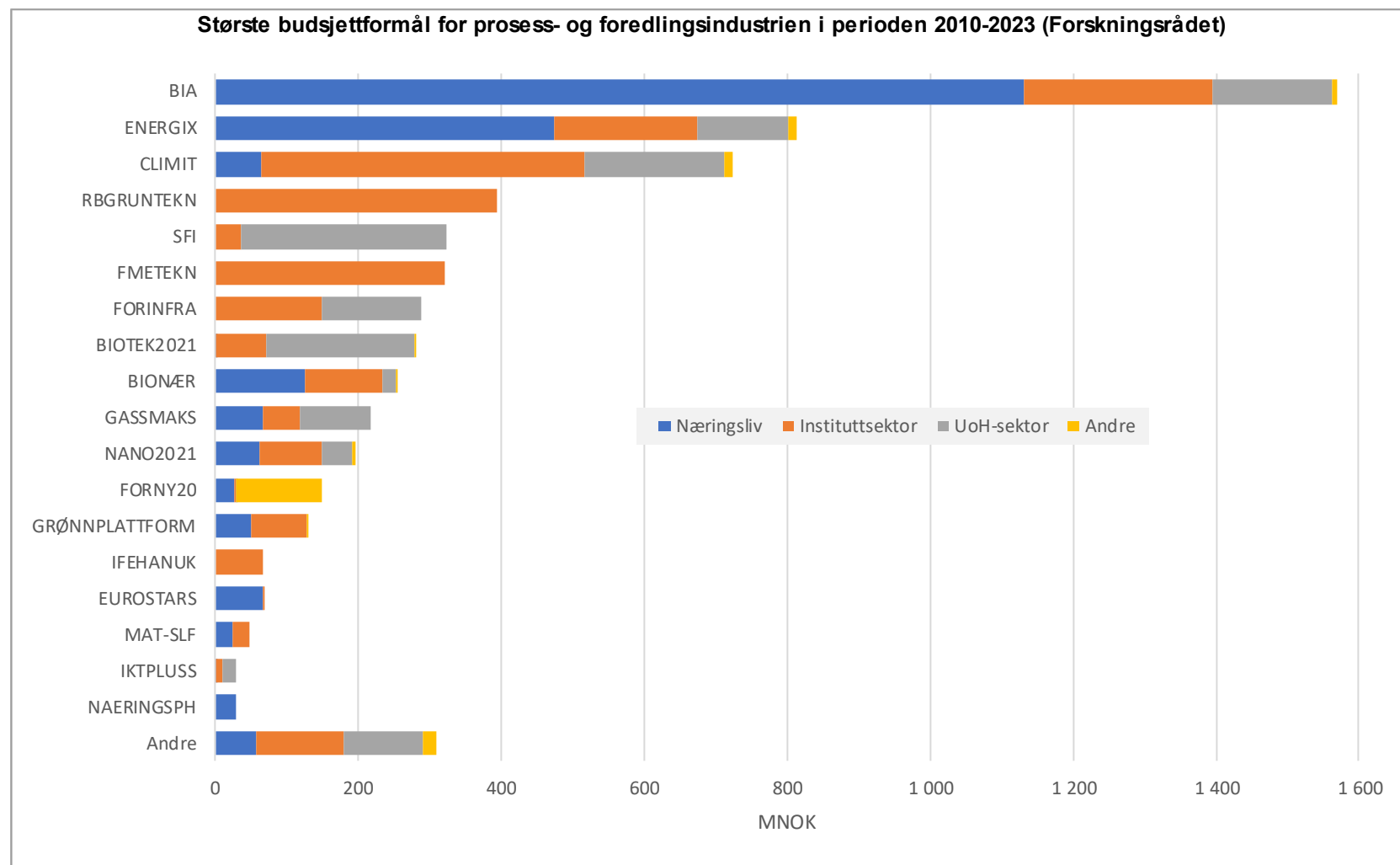
- Det klart **største budsjettformålet** for prosess- og foredlingsindustrien i perioden 2010-2023 har vært **BIA**
- BIA bidrar dobbelt så mye som nest største budsjettformål
- De neste på lista er **ENERGIX, CLIMIT, RBGRUNTEKN, SFI, FMETEKN** og **FORINFRA**
- Totalt har **15 budsjettformål** bidratt med **mer enn 50 MNOK** i perioden (til og med EUROSTARS i figuren)

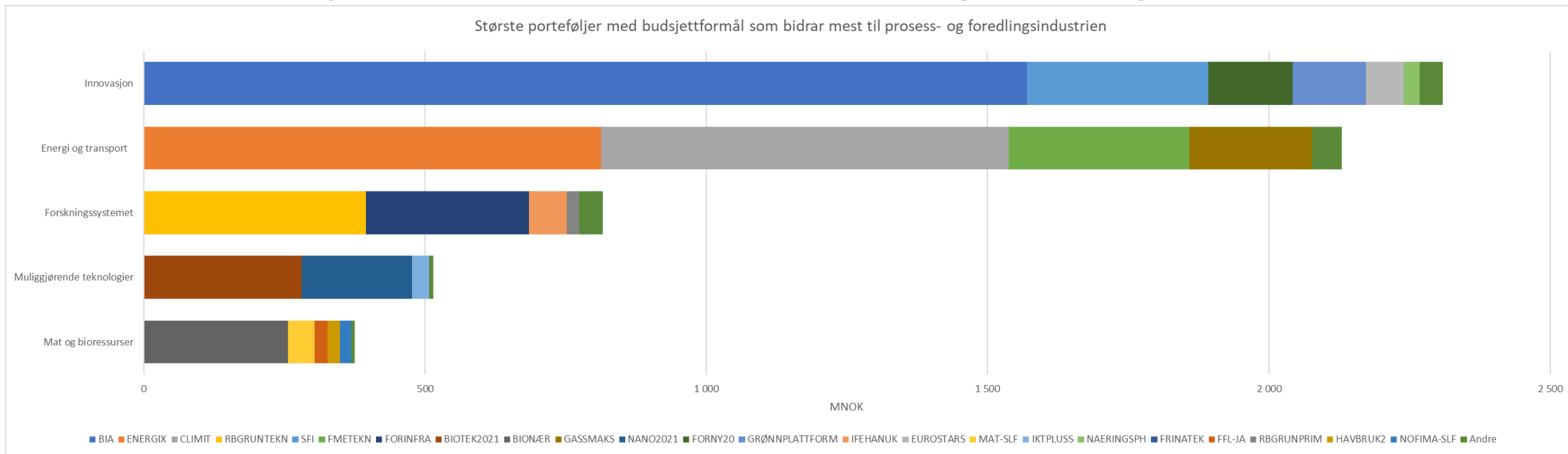
Sektorinndeling for de største budsjettformåla

- Figuren viser hvordan **sektortilhørigheten** for de prosjektansvarlige er fordelt mellom sektorene, næringsliv, instituttsektor, UoH-sektor og andre
- **BIA** og **ENERGIX** er størst for næringslivet
- **CLIMIT**, **RBGRUNTEKN**, **FMETEKN** og **BIA** er størst for instituttsektoren
- **SFI**, **BIOTEK2021**, **CLIMIT** og **BIA** er størst for UoH-sektoren

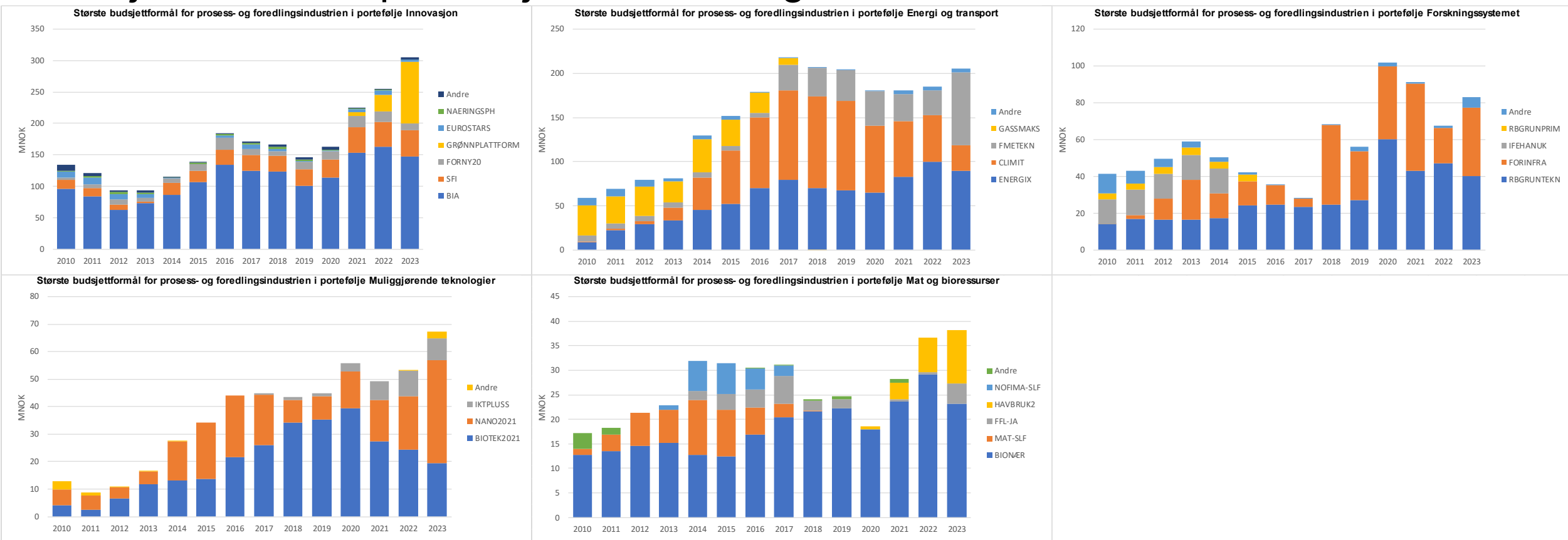
Største porteføljer som bidrar mest til prosess- og foredlingsindustrien

- Figuren viser porteføljene i Forskningsrådet som har **bidratt mest** i perioden 2010-2023
- **Største portefølje** er **Innovasjon** (med BIA, SFI, FORNY20, GRØNNPLATTFORM, EUROSTARS og NAERINGSPH), tett fulgt av **Energi og transport** (med ENERGIX, CLIMIT, FMETEK og GASSMAKS)
- Deretter følger **Forskningssystemet** (med RBGRUNTEKN, FORINFRA og IFEHANUK), **Muliggjørende teknologier** (med BIOTEK2021 og NANO2021), og **Mat og bioressurser** (med BIONÆR og MAT-SLF)
- **Andre porteføljer** har bidratt med **mindre enn 50 MNOK** i perioden

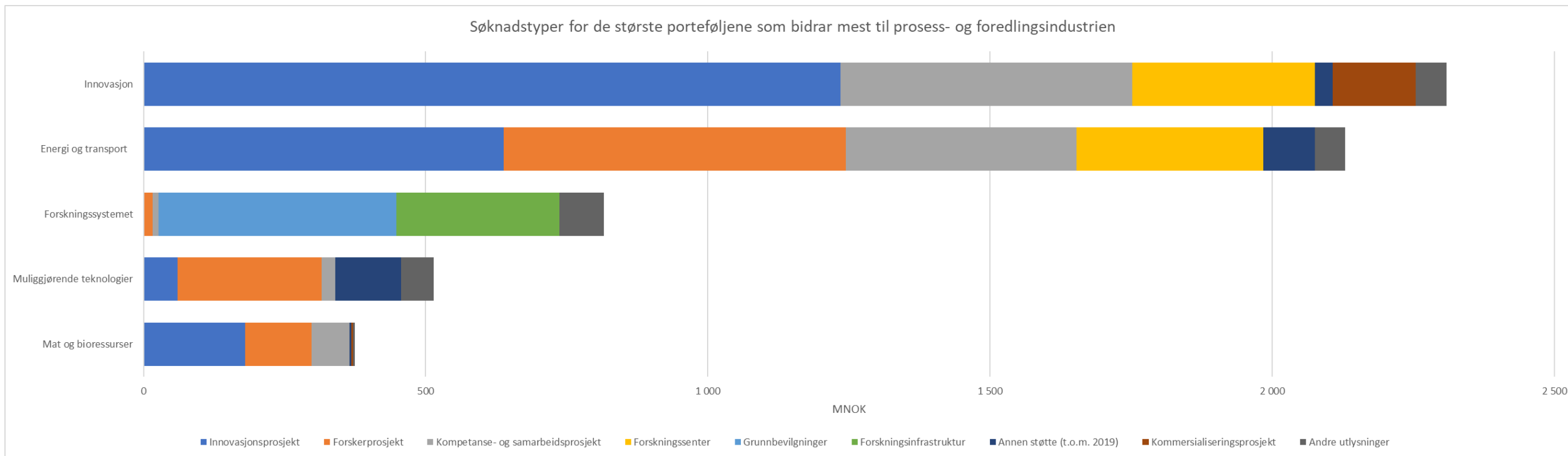
Budsjettformål for porteføljene – utvikling over tid

- Figurene viser hvordan **budsjettformåla** har **utvikla seg** i tidsperioden **2010-2023** for **de største porteføljene** som bidrar til prosess- og foredlingsindustrien
- *(OBS! forskjellige kategorier og farger for hver delfigur)*

Søknadstyper for de største porteføljene

- Figuren viser **søknadstypene** som er brukt mest for de største porteføljene i Forskningsrådet i perioden 2010-2023
- For **Innovasjon** er de største søknadstypene **Innovasjonsprosjekt**, **Kompetanse- og samarbeidsprosjekt**, **Forskningssenter** og **Kommersialiseringsprosjekt**
- For **Energi og transport** er **Innovasjonsprosjekt**, **Forskerprosjekt**, **Kompetanse- og samarbeidsprosjekt**, og **Forskningssenter** størst
- For **Forskningssystemet**: **Grunnbevilgninger** og **Forskningsinfrastruktur**

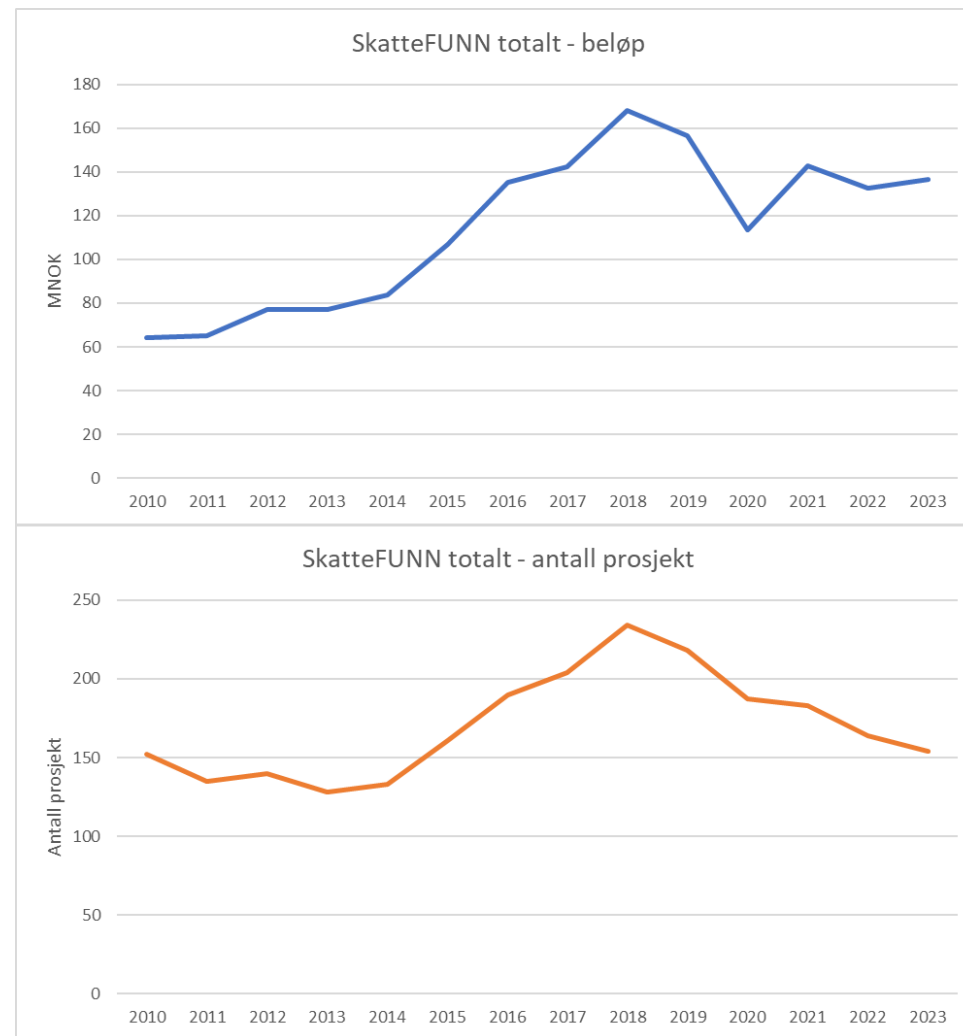

Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – SkatteFUNN

SkatteFUNN-fradrag for prosess- og foredlingsindustri-relaterte prosjekt

- Nøkkeldata for totalt skattefradrag innen SkatteFUNN-ordninga for prosjekt relatert til prosess- og foredlingsindustri:
 - Total **støtte/skattefradrag: 1 601 MNOK**
 - Antall **prosjekt: 1 074**
 - Antall **bedrifter/konsern** i næringslivet: **489**
- Etter ei jamn økning nådde årlig beløp og antall prosjekt et toppunkt i 2018
- **Årlig** bidrar skattefradraget med mellom **100 og 150 MNOK** i mellom **150 og 200 prosjekt** til bedrifter innen prosess- og foredlingsindustrien
- Gjennomsnittlig **støtte per prosjekt** er **1,5 MNOK**

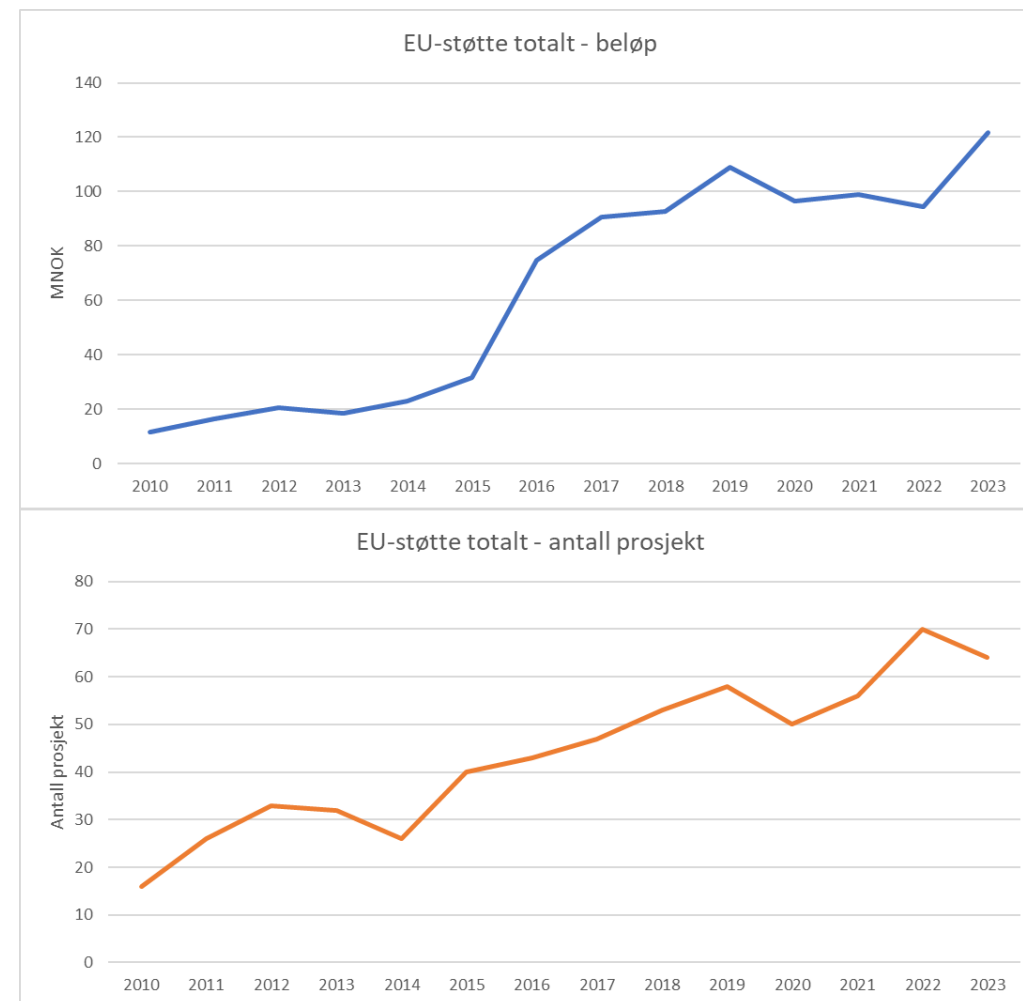
Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – EU

Prosess- og foredlingsindustri-relaterte EU-prosjekt

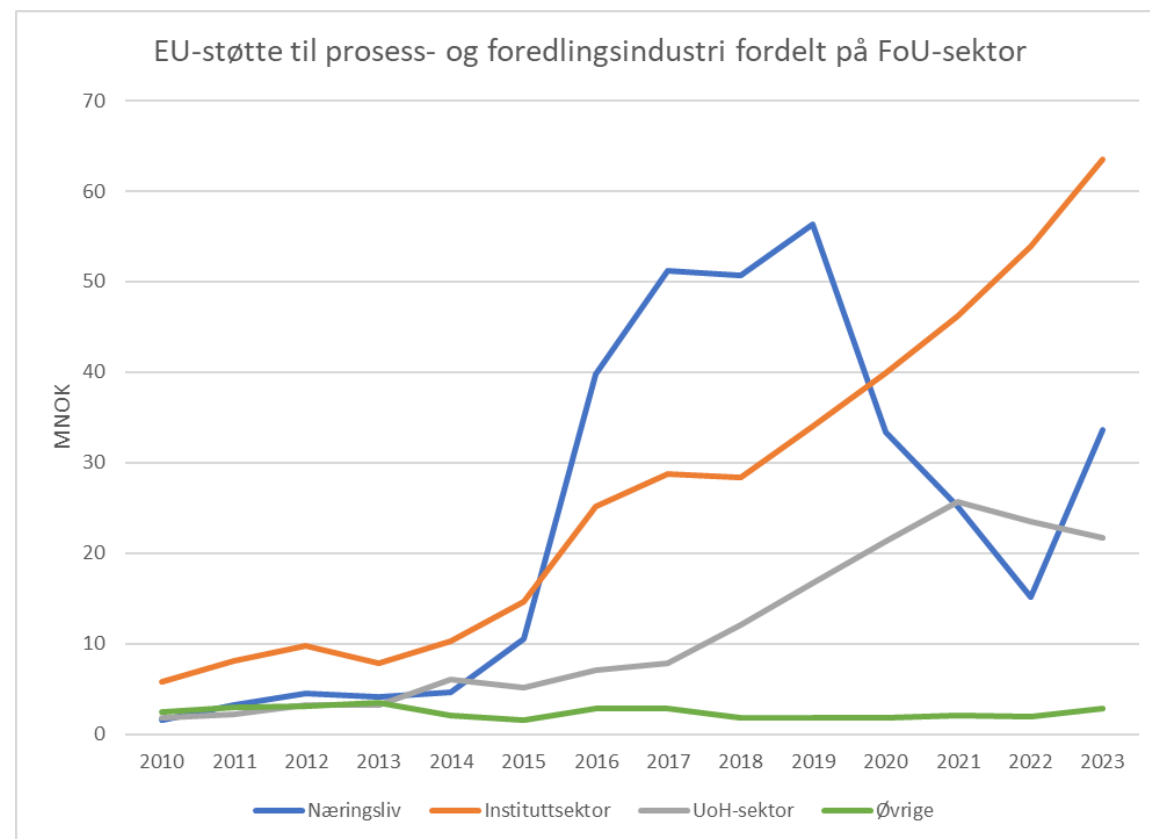
- Nøkkeldata for prosess- og foredlingsindustri-relaterte EU-prosjekt:
 - Total **støtte**: **901 MNOK**
 - Antall **prosjekt**: **171**
 - Antall **bedrifter/konsern** i næringslivet: **86**
- Antall prosjekt har økt jamnt i perioden 2010-2023 fra 20 til 70
- Støtten har **økt** jamnt fra **10 til 120 MNOK per år**, med et hopp i nivået fra 2015 til 2016
- Gjennomsnittlig **støtte per prosjekt** er **5,1 MNOK**

Prosess- og foredlingsindustri-relaterte EU-prosjekt

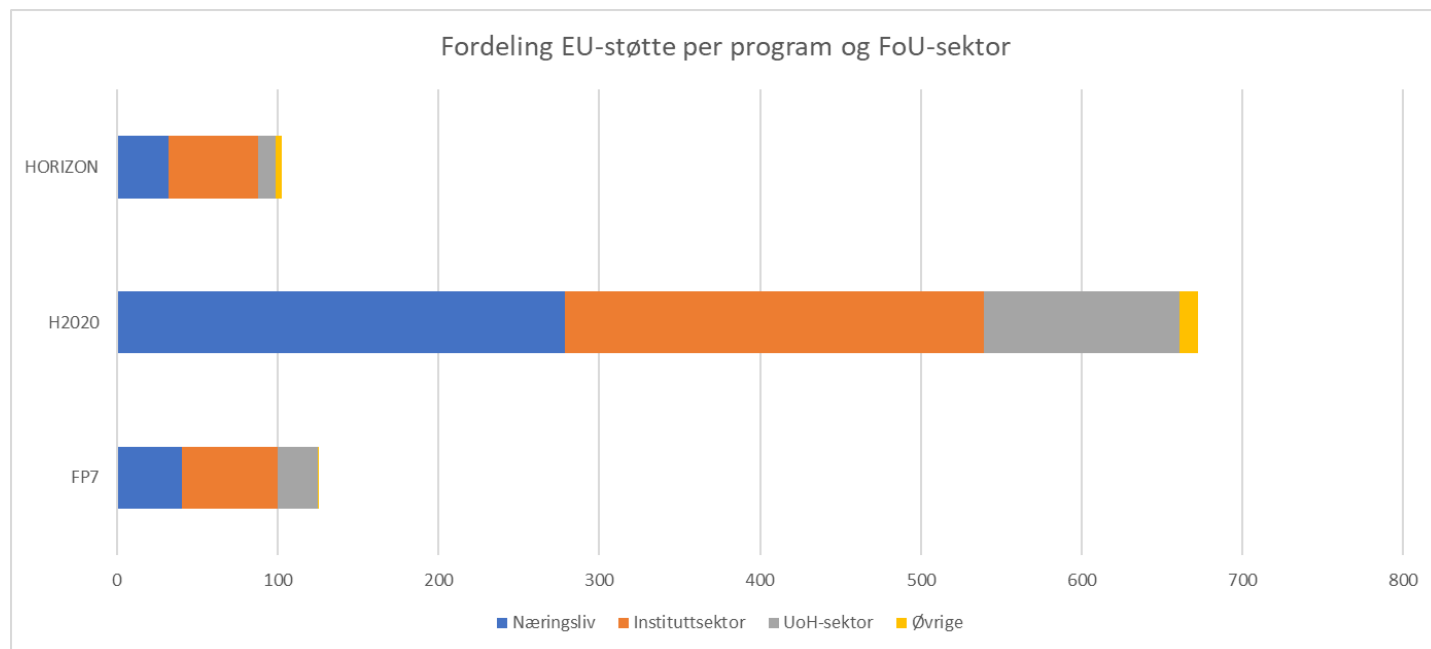
- **Næringslivet** var største mottaker av EU-støtte i perioden **2016-2019**, mens **før og etter** det har det vært **instituttsektoren**
- *OBS! Legg merke til at EU-datasettet viser beløp per prosjektpartner for hvert prosjekt, i motsetning til datasett for Forskningsrådet som viser det sammenlagte beløpet i prosjektet (fra alle prosjektpartnerne) for prosjektansvarlig enhet*

Prosess- og foredlingsindustri-relaterte EU-prosjekt

- Figuren viser fordelinga mellom støtte fått fra de forskjellige **rammeprogramma** til EU: **FP7, Horizon 2020** og **Horizon Europe**
- Figuren viser også fordelinga av FoU-sektor som støttemottaker tilhører

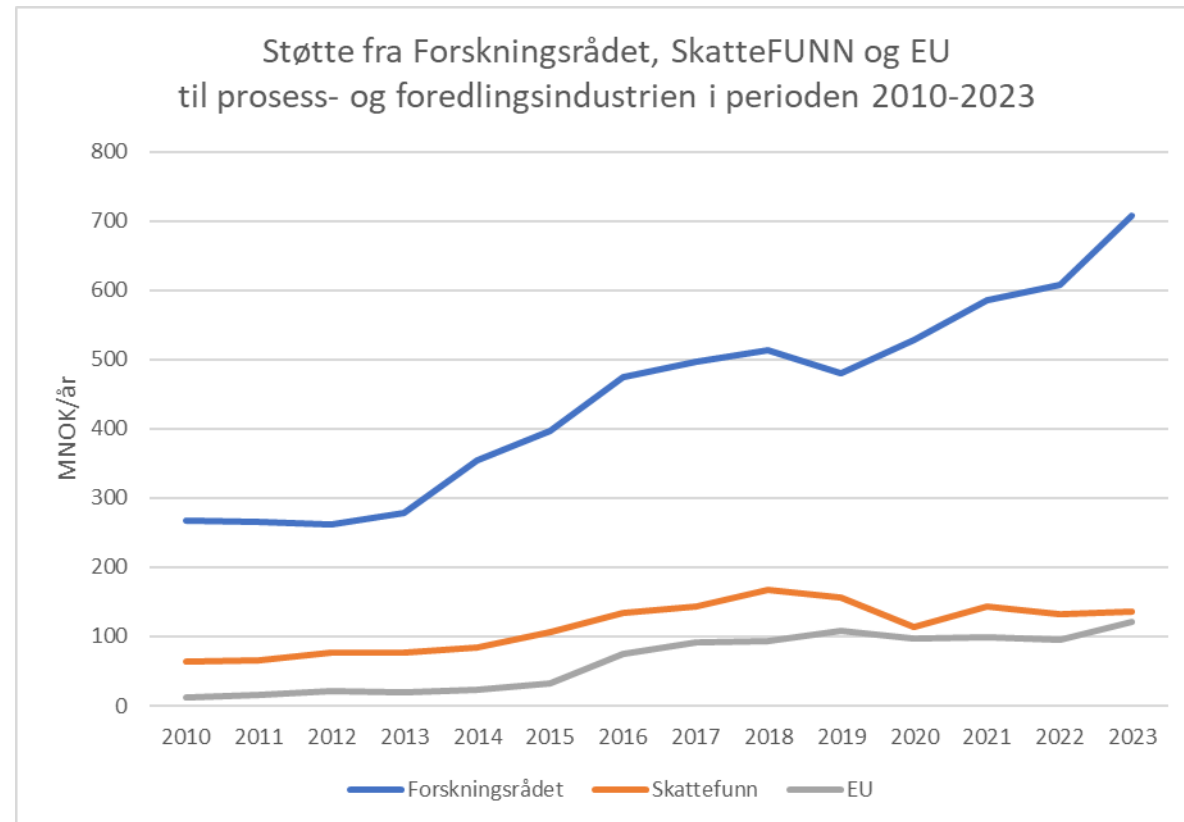

Støtte til prosess- og foredlingsindustrien – Totalt

Total støtte fra Forskningsrådet, SkatteFUNN og EU

- Figuren sammenligner støtten fra Forskningsrådet, skattefradraget via SkatteFUNN og støtten fra EU til forskning for prosess- og foredlingsindustrien
- **Forskningsrådet bidrar klart mest**
- EU-støtten minst, men etter hvert jamnstor med SkatteFUNN i beløp per år

Total støtte fra Forskningsrådet, SkatteFUNN og EU

- **Totalt** har norske organisasjoner nytt godt av følgende verdi av støtte relatert til prosess- og foredlingsindustri fra **Forskningsrådet, SkatteFUNN og EU** i perioden **2010-2023** (i MNOK):

Totalt			
Næringsliv	Instituttsektor	UoH-sektor	Andre
4 131	3 168	1 950	355

Forskningsrådet				SkatteFUNN	EU			
Næringsliv	Instituttsektor	UoH-sektor	Andre	Næringsliv	Næringsliv	Instituttsektor	UoH-sektor	Andre
2 179	2 441	1 416	181	1 601	351	376	157	16
6 217				1 601	901			

- *Legg igjen merke til at EU-talla bygger på støttebeløp per prosjektpartner og sektortilhørigheten deres, mens talla for Forskningsrådet bare ser på sektortilhørigheten til prosjektansvarlig enhet*
- *Antall bedrifter/konsern (næringsliv): **Forskningsrådet 224, SkatteFUNN 489, EU 86***

Idékraft verden trenger

Sak PS-ENERTR 56 2025

EUs neste langtidsbudsjett, konkurranseevnefond og rammeprogram for Forskning og Innovasjon

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Marianne Haavardsholm Aandahl	

Fra
Områdedirektør
Eva Falleth

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til orientering

Kort bakgrunn

16. juli la Europakommisjonen fram sitt forslag til langtidsbudsjett for EU (2028–2034). Den foreslår at 25 prosent skal gå til et nytt europeisk konkurranseevnefond (ECF). Som del av ECF skal inngå et nytt rammeprogram for forskning og innovasjon, fortsatt under navnet Horisont Europa (HEU), med eget budsjett og forordning.

Budsjettet for nye HEU foreslås satt til 175 mrd. euro, en betydelig vekst fra dagens nivå på 95,5 mrd. euro. Et nytt grep er den tette koblingen mellom HEU og ECF. Hensikten er å få til sømløs finansiering fra forskning til markedsmodne løsninger.

Forskningsrådets styre anbefaler full norsk assosiering til Horisont Europa og Det europeiske konkurranseevnefondet: [Full deltaking i Horisont Europa og Konkurranseevnefondet er helt nødvendig](#)

EU-kommisjonens forslag behandles nå i de europeiske institusjonene og forhandlinger mellom Rådet, Parlamentet og Kommisjonen er forventet å starte i mars 2026.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Porteføljestyret for energi og transport orienteres om Europakommisjonens forslag til nytt europeisk rammeprogram for forskning og innovasjon for perioden 2028–2034 fordi saken har stor betydning for den fortsatte utviklingen av norsk FoU-innsats innenfor porteføljestyrets mandat.

Saken tar for seg:

- Hovedpunktene i EU-kommisjonens forslag
- Forskningsrådets styres anbefaling for assosiering
- Hva forslaget potensielt kan innebære for porteføljen for energi og transports tematiske ansvarsområder og virkemiddelbruk

Hovedpunkter

EUs nåværende rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa, løper t.o.m. desember 2027.

6. mai leverte Forskningsrådets styre [svar til Kommisjonens høring om EUs neste langtidsbudsjett \(MFF\)](#). Styret understreket at EUs rammeprogrammer for forskning og innovasjon er svært viktig for internasjonalt forskningssamarbeid og verdiskaping. Horisont Europa bør fornyes, men forbli et frittstående forsknings- og innovasjonsprogram.

Den foreslåtte programstrukturen for det nye Horisont Europa (HEU) er ganske lik det nåværende programmet (se visuell presentasjon under). Det viktigste nye grepet er at

neste HEU skal kobles tett til konkurranseevnefondet for å sikre en sømløs finansiering fra grunnleggende forskning, til oppskalering, markedsmodning og global produksjon og iverksetting.

Foreslått budsjett for konkurranseevnefondet er 451 mrd. euro, som inkluderer 175 mrd. euro til Horisont Europa. I faste 2025-priser er forslaget 155 mrd. euro, som innebærer en realvekst på ca. 63 prosent sammenlignet med nåværende program. Koblingene mellom neste Horisont-Europa-program og det europeiske konkurranseevnefondet (ECF) er fortsatt noe uklare, med unntak av:

- ECFs fire tematiske 'politikkvinduer' gjøres også gjeldende for søyle 2 's del om konkurranseevne.
- Det skal opprettes felles arbeidsprogram og åtte felles programkomiteer for Horisont Europa og konkurranseevnefondet.
- Den utfordringsdrevne delen av søyle 3 – innovasjon – skal knyttes tematisk tett til ECF.

Struktur og budsjett for Horisont Europa 2028-2034

Figuren viser hovedstruktur og foreslått budsjett til de ulike hoveddelene av det nye Horisont Europa-programmet:

What is the Commission proposing?

With a proposed **€175 billion** budget, the new programme will be based on four pillars.

Pillar I	Pillar II	Pillar III	Pillar IV
EXCELLENT SCIENCE	COMPETITIVENESS AND SOCIETY	INNOVATION	EUROPEAN RESEARCH AREA
€44.079 BILLION	€75.876 BILLION	€38.785 BILLION	€16.262 BILLION
EUROPEAN RESEARCH COUNCIL	COMPETITIVENESS ¹ : 1. Clean Transition and Industrial Decarbonisation 2. Health, Biotech, Agriculture and Bioeconomy 3. Digital leadership 4. Resilience and Security, Defence Industry and Space	EUROPEAN INNOVATION COUNCIL	ERA POLICIES
MARIE SKŁODOWSKA-CURIE ACTIONS		INNOVATION ECOSYSTEMS AND THE KNOWLEDGE TRIANGLE	RESEARCH AND TECHNOLOGY INFRASTRUCTURES
SCIENCE FOR EU POLICIES	SOCIETY: 1. Global societal challenges 2. EU Missions 3. New European Bauhaus Facility		WIDENING PARTICIPATION AND SPREADING EXCELLENCE

¹ Consistent with activities under the European Competitiveness Fund

1. Fremragende forskning (44 mrd. euro)

Dekker som tidligere Det europeiske forskningsrådet (ERC) og Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA), og har også fått med EUs felles forskningsssentre (JRC). Budsjettet er doblet og ERC får 31,5 mrd. euro.

2. Konkurranseevne og samfunn (76 mrd. euro)

- Ren omstilling og industriell dekarbonisering (25 mrd. euro)
- Helse, bioteknologi, landbruk og bioøkonomi (20 mrd. euro)

- Digitalt lederskap (17 mrd. euro)
- Motstandsdyktighet, sikkerhet og forsvars- og romindustri (6,4 mrd. euro)

Disse fire tematiske områdene under «konkurranseevne» samsvarer med inndelingen i ECF, og det skal dermed utarbeides felles arbeidsprogram mellom de to.

Samfunnsdelen (Society) har et foreslått budsjett på 7,6 mrd. euro og inneholder tre hovedelementer:

Globale samfunnsutfordringer, samfunnsoppdrag (missions) og nytt Europeisk Bauhaus.

Budsjettet for søyle II vokser med omtrent 50 prosent ifht. i dagens HEU. Prosjekter skal ha en god balanse mellom grunnleggende og anvendt forskning.

3. Innovasjon (39 mrd. euro)

Dekker som tidligere Det europeiske innovasjonsrådet (EIC) og økosystemer for innovasjon. EIC skal i større grad forvaltes etter modell fra amerikanske programmer (ARPA, DARPA), bl.a. med mer aktiv porteføljeforvaltning i regi av programledere. Den mer utfordringsdrevne delen skal skje i tett samarbeid med ECF og inkludere støtte til teknologier med forsvarsanvendelser, noe som blir nytt. All finansiering av oppskalering fra 2028 skal skje fra ECF.

Budsjettet er foreslått tredoblet.

4. Det europeiske forskningsområdet (16 mrd. euro)

Dekker Det europeiske forskningsområdet, forsknings- og teknologi-infrastrukturer og «widening» (støtte til europeiske land og regioner med lavere Fol-nivåer). Det er nytt at infrastrukturer er plassert her og at dette nå også skal omfatte teknologi-infrastrukturer. Det er også nytt at programmet kan bidra til investering i ny infrastruktur, med inntil 20 prosent.

Forskningsrådets styre anbefaler full assosiering

Forskningsrådets styre vedtok 23. oktober at det anbefaler full norsk assosiering til Horisont Europa og det europeiske konkurranseevnefondet, ECF.

Styret la vekt på at norsk assosiering til både Horisont Europa 2028-34 og hele ECF er avgjørende for å sikre Norges posisjon som en relevant aktør i europeisk og global forskning, innovasjon og industriutvikling.

Styret la vekt på at med god nasjonal koordinering og en godt dimensjonert nasjonal rigg vil verdien av deltakelsen langt overstige ressursinnsatsen.

Forskningsrådet anbefaler derfor at Norge tar en helhetlig og strategisk tilnærming til assosiering og starter forberedelsene allerede nå.

Hva signaliserer forslaget for porteføljens temaområder?

Nåværende Horisont Europa er inne i siste fase. Overgangen fra forrige program; Horisont 2020 (2014-2020) innebar ikke så store strukturelle endringer som den vi står overfor nå. Norge kom ut av Horisont 2020 med sine sterkeste resultater innenfor energi- og transportdelene av programmet. Dernest har norske deltakere størst gjennomslag i delprogrammet for biobaserte løsninger og bioøkonomi, samt fra delprogrammet for avanserte industrielle prosesser, materialer og IKT. Trenden har forsterket seg i årene med Horisont Europa.

Det nye forslaget bygger på høynivårapportene som Europakommisjonen har bestilt. Spesielt Draghi-rapporten understreker nødvendigheten av at Europa må ta et krafttak for å bli konkurransedyktig igjen, og gjøre det på måter som støtter opp under vedtatte klimamål,

hensyn til de europeiske sosiale og kulturelle verdiene og på rettfærdige og involverende måter.

EU legger nå opp til å skape tettere sammenhenger mellom programmene og å følge opp hele verdikjeder. Forskningen skal kobles på innovasjoner som igjen skal føre til konkrete løsninger i markedene, skape bedrifter og arbeidsplasser og dermed økt konkurranseevne. I tillegg signaliseres det økte forventninger om nasjonal og industriell medfinansiering.

Kommisjonen foreslår å sette av hhv. 25,3 mrd. euro og 26,2 mrd. euro til «ren omstilling og industriell avkarbonisering», fordelt mellom hhv. Horisont Europa og ECF, som skal ha fokus på ulike trinn på forsknings- og innovasjonskjeden. I tillegg foreslås Innovasjonsfondet å inngå i ECFs programstruktur med 41,2 mrd. euro. Til sammenlikning er budsjettene for Klynge 4 (digital, industri, space) og Klynge 5 (klima, energi, mobilitet) på drøyt 15 mrd. euro hver for inneværende programperiode.

EUs bidrag til porteføljens ansvarsområde er allerede betydelig - ref. porteføljeanalysene. Økte europeiske budsjetter, forventninger fra Kommisjonen om nasjonal medfinansiering og departementenes økte forventninger om bruk og innretning av nasjonale finansieringsordninger i lys norsk deltakelse i europeiske programmer, gir potensielt nye og større krav til hvordan porteføljen innretter egne satsingene og valg av virkemiddelbruk innenfor egne fagområder.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken, som tar utgangspunkt i Forskningsrådets styres vedtak av 23. okt. 2025.

Videre saksgang

Sak PS-ENERTR 65 2025

Deltakelse i utlysning for oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport i 2025

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for energi og transport	Rune Volla	Katrine Wyller	

Fra

Områdedirektør

Eva Falleth

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Tildeling av søknader til utlysningen «Inntil 90 millioner til samisk, kvensk/norsk finsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling», Vedtak i PS Samisk 10 2025, innebar at 5 mill. kroner av rammen avsatt i investeringsplanen til PS Energi og transport ikke ble disponert.

Porteføljestyret vedtar at 5 mill. kroner omdisponeres fra deltakelse i Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning) 2025, tema «Inntil 90 millioner til samisk, kvensk/norsk finsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling» til tema «Inntil 120 millioner til klima- og naturrisiko – effekter, konsekvenser og løsninger for samfunnet».

Kort bakgrunn I møte 3-2024, sak 42/24 vedtok porteføljestyret investeringsplanen for 2025, herunder deltakelse med 10 mill. kroner i en fellesutlysning om finansiering av forskning som kan dekke kunnskapsbehov identifisert i Sannhets- og forsoningskommisjonens rapport.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet Porteføljestyret besluttet seg til administrasjonens forslag til omdisponering av deler av de avsatte midlene.

Hovedpunkter PS energi og transport, delportefølje energi og lavutslipp deltok i utlysning av finansiering av Forskerprosjekt for fornyelse (tematisk utlysning), tema «Inntil 90 millioner til samisk, kvensk/norsk finsk og skogfinsk kultur- og samfunnsutvikling». Det var avsatt 10 mill. kroner fra Porteføljestyret for energi og transport. Andre deltakende porteføljer var Samisk, Velferd og utdanning, Helse og Klima og miljø. Vedtak om tildeling ble fattet av PS Samisk supplert med settemedlemmer fra de deltakende porteføljene.

Administrasjonens vurdering er at den endelige tildelingen ikke omfatter tilstrekkelig energirelevans til å delta med det planlagte beløpet. Det vurderes som forsvarlig å delta med inntil 5 mill. kroner.

For å kunne opprettholde vedtaket om tildeling av 90 mill. kroner er det i samarbeid med administrasjonen for PS klima og miljø funnet en mulig løsning der PS klima og miljø øker sin deltakelse med 5 mill. kroner.

Samtidig benyttes udisponerte midler fra PS energi og transport til delfinansiering av et vannkraftrelatert prosjekt innsendt til den samme utlysningen, tema «Inntil 120 millioner til klima- og naturrisiko – effekter, konsekvenser og løsninger for samfunnet». Dette temaet er finansiert og vedtak fattet av PS klima og miljø.

Forslaget er vurdert som en akseptabel løsning av økonomiavdelingen. Det er lagt vekt på at begge temaene er del av samme fellesutlysning.

Forberedelse / prosess Administrasjonen har utviklet saken.

Saksfremlegg
rapport i 2025

Sak PS-ENERTR 65 2025
Deltakelse i utlysning for oppfølging av Sannhets- og forsoningskommisjonens

Videre saksgang